

คู่มือโครงการส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ความเชื่อมโยง

- 1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร
 - แผนแม่บทย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
- 1.3 แผนปฏิรูปประเทศ -
- 1.4 แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า

2. หลักการเหตุผล

เป็นที่ทราบกันดีว่าสินค้าเกษตรในกลุ่มไม้ผลซึ่งเป็นพืชสวนที่สร้างมูลค่าให้ประเทศไทยได้มาก โดยผลไม้ในกลุ่มเศรษฐกิจหลักที่มีการส่งออกมากที่สุด คือ ทุเรียน (คิดเป็นร้อยละ 46.06) รองลงมาได้แก่ ลำไย (คิดเป็นร้อยละ 37.49) มังคุด (คิดเป็นร้อยละ 9.50) มะม่วง (คิดเป็นร้อยละ 5.27) เงาะ (คิดเป็นร้อยละ 0.72) ลิ้นจี่ (คิดเป็นร้อยละ 0.45) และลองกอง (คิดเป็นร้อยละ 0.06) ในขณะที่ผลไม้พื้นถิ่นซึ่งเป็นผลไม้ในกลุ่มรองก็มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและได้รับความนิยมสูงไม่แพ้กัน ซึ่งจะเห็นได้จากมูลค่าการซื้อขายในประเทศสูง มีตลาดเฉพาะ กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ส่งเสริมให้นักวิชาการและเกษตรกรคัดเลือกพืชในพื้นที่ขึ้นมาเป็นผลไม้อัตลักษณ์ เพื่อพัฒนาความรู้ทั้งด้านการผลิต การตลาด และส่งเสริมให้เป็นผลไม้อัตลักษณ์ประจำถิ่นตั้งแต่ ปี 2562 เช่น ส้มโอปากพนัง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช สละป่าบอน อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ทุเรียนชะนีเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด มะม่วงแปดริ้ว อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นต้น ซึ่งจัดเป็นสินค้าสร้างชื่อและมีมูลค่าทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย มีความพยายามจากทุกภาคส่วนในการร่วมกันพัฒนาไม้ผลในทุกมิติ เพื่อสอดคล้องกับกระแสสังคมยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลบางคน หรือบางกลุ่มมีความพยายามที่จะค้นหาวิธีการหรือรูปแบบต่างๆ ที่จะนำมาใช้ เน้นให้มีการพัฒนาด้านต่างๆ โดยการสนับสนุนให้มีการทำงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่กำลังจะตอบโจทย์การทำเกษตรเชิงรุกมากขึ้น ซึ่งสามารถนำงานวิจัยต่างๆ ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาคุณภาพสินค้าไม้ผลอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่กำลังจะเข้าสู่กระบวนการพัฒนาต่อไปได้ นอกจากจะมีศักยภาพการผลิตและการตลาดที่สูงแล้ว ก็ยังมีความสัมพันธ์ในด้านการเจริญเติบโต การใช้ประโยชน์ ตลอดจนกระแสความนิยมของผู้บริโภค ไม่ว่าจะเป็นการจัดแสดงสินค้าเพื่อส่งเสริมการจำหน่ายของกลุ่มเกษตรกร ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ในงานพืชสวนก็มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ในปีงบประมาณ 2565 กรมส่งเสริมการเกษตรตระหนักถึงความสำคัญมุ่งเน้นการพัฒนา การเกษตร เศรษฐกิจและสังคมที่มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น ซึ่งมีเรื่องราวแหล่งกำเนิดสินค้า (story) ที่ทำให้สินค้ามีความแตกต่างจากสินค้าที่ผลิตจากแหล่งอื่นๆ มีความโดดเด่น มีศักยภาพ และมีคุณค่าทางเศรษฐกิจ สามารถสร้างมูลค่าและนำไปส่งเสริมให้เกษตรกร เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาการผลิต และเพิ่มมูลค่าผลผลิต ตลอดจนการแปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย สามารถพัฒนาระดับเพื่อเข้าสู่การ

รับรองมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI : Geographical Indications) ต่อไป โดยกำหนดขอบเขตการดำเนินงานออกมาใน 2 ลักษณะ คือ

(1) เป็นการทำงานในภาพรวม มุ่งเน้นให้นักวิชาการ และเกษตรกร ได้ศึกษาเรียนรู้ สังเกต สำรวจข้อมูลในพื้นที่ร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นสินค้าอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น ครอบคลุมทุกภูมิภาคที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญของไม้ผล ได้แก่ ภาคตะวันออก (9 จังหวัด) ภาคเหนือ (17 จังหวัด) และภาคใต้ (14 จังหวัด) รวม 40 จังหวัด

(2) เป็นการทำงานแบบเฉพาะเจาะจง มุ่งเน้นให้นักวิชาการ และเกษตรกรได้ร่วมกันปฏิบัติงานให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยส่วนกลางได้พิจารณาคัดกรองพื้นที่ดำเนินการไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อจะได้ดำเนินการส่งเสริมสินค้าเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวล้วนเป็นพื้นที่ที่มีฐานการผลิตพืชอัตลักษณ์ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นต้นแบบการขยายผลในอนาคตต่อไป

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อสร้างอาชีพและรายได้จากสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นแก่เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร
- 3.2 เพื่อส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นและพัฒนาช่องทางการตลาด
- 3.3 เพื่อพัฒนาความรู้และเพิ่มศักยภาพกระบวนการทำงานในพื้นที่สำหรับการพัฒนาสินค้าไม้ผลตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาที่เหมาะสมให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน แข่งขันทางการตลาดได้
- 3.4 เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่ผู้บริโภคให้มีความรู้ความเข้าใจถึงถิ่นกำเนิด เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยมาตรฐานการรับรอง GI

4. เป้าหมายการดำเนินโครงการ

- 4.1 เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าไม้ผลอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งสิ้น 1,550 ราย รายละเอียดแยกตามภาค ดังนี้

ภาค	จำนวนจังหวัด	จำนวนกลุ่ม	จำนวนเกษตรกร (ราย)/กลุ่ม	เป้าหมายเกษตรกรรวมทั้งสิ้น (ราย)
เหนือ	17	17	30	510
ตะวันออก	9	9	40	360
ใต้	10	10	50	500
ใต้ชายแดน	4	4	45	180
รวม	40	40	-	1,550

4.2 พื้นที่ดำเนินการแบ่งตามพื้นที่ระดับภาคที่เป็นแหล่งผลิตไม้ผลัดลักษณะ รวมทั้งสิ้น 40 จังหวัด ประกอบด้วย

ภาค	จำนวนจังหวัด	รายชื่อจังหวัดที่เป็นพื้นที่ดำเนินการ	
เหนือ	17	(1) จังหวัดเชียงราย (2) จังหวัดเชียงใหม่ (3) จังหวัดเพชรบูรณ์ (4) จังหวัดแพร่ (5) จังหวัดแม่ฮ่องสอน (6) จังหวัดกำแพงเพชร (7) จังหวัดตาก (8) จังหวัดนครสวรรค์	(9) จังหวัดน่าน (10) จังหวัดพะเยา (11) จังหวัดพิจิตร (12) จังหวัดพิษณุโลก (13) จังหวัดลำปาง (14) จังหวัดลำพูน (15) จังหวัดสุโขทัย (16) จังหวัดอุตรดิตถ์ (17) จังหวัดอุทัยธานี
ตะวันออก	9	(1) จังหวัดนครนายก (2) จังหวัดปราจีนบุรี (3) จังหวัดสระแก้ว (4) จังหวัดฉะเชิงเทรา	(5) จังหวัดจันทบุรี (6) จังหวัดระยอง (7) จังหวัดตราด (8) จังหวัดชลบุรี (9) จังหวัดสมุทรปราการ
ใต้	10	(1) จังหวัดชุมพร (2) จังหวัดระนอง (3) จังหวัดสุราษฎร์ธานี (4) จังหวัดนครศรีธรรมราช (5) จังหวัดภูเก็ต	(6) จังหวัดพังงา (7) จังหวัดกระบี่ (8) จังหวัดพัทลุง (9) จังหวัดตรัง (10) จังหวัดสตูล
ใต้ชายแดน	4	(1) จังหวัดสงขลา (2) จังหวัดยะลา	(3) จังหวัดปัตตานี (4) จังหวัดนราธิวาส

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค Covid – 19 ตั้งแต่ช่วงปลาย พ.ศ. 2562 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงจนแพร่กระจายไปในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ผู้คนเจ็บป่วยและล้มตายจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดำรงชีวิตใหม่ (new normal) ดังนั้น การจัดกิจกรรมและวิธีการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2565 ในบางกิจกรรมจำเป็นต้องดำเนินการในรูปแบบ New normal

ทั้งนี้ หากกิจกรรมใดต้องดำเนินการจัดในรูปแบบ New normal ซึ่งอาจทำให้ระยะเวลาดำเนินการ และสถานที่จัด เปลี่ยนไปจากเดิม ขอให้แจ้งกรมส่งเสริมการเกษตรทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 15 วัน ก่อนการจัดกิจกรรมนั้นๆ เพื่อที่ กรมส่งเสริมการเกษตรจะได้ทราบสถานการณ์การทำงาน และจะได้รวบรวมข้อมูล เพื่อประเมินผลการทำงานได้ต่อไป

5. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

5.1 พัฒนาความรู้และเพิ่มศักยภาพกระบวนการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรพัฒนาสินค้าไม้ผล อุตสาหกรรมพื้นถิ่น

5.1.1 จัดสัมมนาสร้างความเข้าใจโครงการ/การพัฒนาความรู้และศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการไม้ผล ในรูปแบบ New Normal ดำเนินการโดย สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร วิธีการดำเนินงาน มีดังนี้

1) สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร เสนอขออนุมัติโครงการและดำเนินการจัดสัมมนาสร้างความเข้าใจโครงการ/การพัฒนาความรู้และศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการไม้ผล ในรูปแบบ New Normal เนื้อหาหลักสูตร ประกอบด้วย การปฏิบัติงานโครงการ ความรู้วิชาการด้านการผลิต การตลาด การบริหารจัดการไม้ผล/ไม้ผลอัตลักษณ์ “สู่มาตรฐาน” โดยมีบุคคลเป้าหมาย คือ เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอที่รับผิดชอบงานโครงการไม้ผล รวม 40 จังหวัด ใน 3 ภูมิภาค (ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคใต้) และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมบุคคลเป้าหมาย 200 คน ระยะเวลา 2 วัน 1 ครั้ง โดยการกำหนดรูปแบบการสัมมนาดังกล่าว เป็นการดำเนินการในรูปแบบ New Normal

2) ดำเนินการภายในไตรมาส 1 โดยการจัดสัมมนาในรูปแบบ New Normal เช่น ถ่ายทอดความรู้ออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom Google Meet หรือแอปพลิเคชันอื่นๆ และถ่ายทอดสดในการศึกษาดูงานเพื่อให้เห็นสภาพพื้นที่จริงในการเรียนรู้ ตามความจำเป็นและความเหมาะสม เป็นต้น

3) สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร รายงานสรุปผลการจัดสัมมนาเสนอกรมส่งเสริมการเกษตร ภายในไตรมาสที่ 2 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สรุปผลงาน (output) ที่ได้จากกิจกรรม 5.1.1 คือ
 รูปเล่มรายงานผลการจัดสัมมนาเสนอกรมส่งเสริมการเกษตร
 (สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการ)

5.1.2 จัดประชุมสร้าง Core Team เพื่อเพิ่มศักยภาพกระบวนการทำงานสินค้าไม้ผลอัตลักษณ์ ดำเนินการโดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง , สสก.ที่ 5 จังหวัดสงขลา และ สสก.ที่ 6 จังหวัด เชียงใหม่

วิธีการดำเนินงาน มีดังนี้

1) กลุ่มส่งเสริมไม้ผล สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตรร่วมกับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 5 จังหวัดสงขลา และสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกันจัดให้มีการสร้าง Core Team เพื่อเป็นแกนหลักในการคิด วิเคราะห์ กำหนดรูปแบบการทำงานในภาพรวมของโครงการทั้งระบบ โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรประจำแต่ละเขต ทำหน้าที่เป็นประธานคณะทำงานและมีผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็นคณะทำงานซึ่งมาจากนักวิชาการเกษตร/นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในส่วนกลาง เขต จังหวัด ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร เกษตรกรและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม โดยองค์ประกอบคณะทำงานมีไม่น้อยกว่า 30 คน

2) เนื้อหางานที่ Core Team ต้องร่วมจัดทำ คือ กำหนดรูปแบบและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาเจ้าหน้าที่และเกษตรกร ซึ่งประกอบด้วย

(1) ประเด็นเทคโนโลยีที่จำเป็นและเหมาะสม (Impact point) ที่นำไปสู่ความสำเร็จของโครงการ

(2) การสร้างทีมงานเพื่อออกแบบและเป็นวิทยากรกระบวนการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในพื้นที่ให้กับเกษตรกรได้

(3) ออกแบบ รวบรวม และสรุปผล ทะเบียนเกษตรกรรายบุคคล และแบบประเมินผลก่อน – หลังเข้าร่วมโครงการ

3) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรผู้รับผิดชอบในแต่ละเขต ดำเนินการจัดประชุมสร้าง Core Team ตามองค์ประกอบที่กำหนดในรูปแบบคณะทำงาน จำนวน 2 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 สร้างความเข้าใจร่วมกัน กำหนดเป้าหมายชนิดสินค้า กำหนดเนื้อหาหลักสูตรประเด็นเทคโนโลยีที่จำเป็นและเหมาะสมในการพัฒนาความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกร ประเมินผลโครงการที่ผ่านมา รวมทั้งกำหนดรูปแบบวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันในการขับเคลื่อนโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดำเนินการภายในไตรมาสที่ 1

ครั้งที่ 2 ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงานของโครงการ ปัญหา/อุปสรรค ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาในปีต่อไป ดำเนินการภายในไตรมาสที่ 3 - 4

สรุปผลงาน (out put) ที่ได้จากกิจกรรม 5.1.2 คือ

1. คำสั่งคณะทำงาน Core Team ระดับภาค
2. หลักสูตรพัฒนาเจ้าหน้าที่และเกษตรกรในโครงการ
3. รูปเล่มรายงานสรุปผลการดำเนินงานของโครงการ ปี 2565 ทะเบียนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และผลการประเมินเสนอกรมส่งเสริมการเกษตร

(สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่รับผิดชอบแต่ละเขต ดำเนินการ)

5.1.3 จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาความรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเจ้าหน้าที่ไม่ผลในระดับพื้นที่ ดำเนินการโดย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง , สสก.ที่ 5 จังหวัดสงขลา และ สสก.ที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการดำเนินงาน มีดังนี้

1) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 5 จังหวัดสงขลา และสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการจัดสัมมนาตามข้อสรุปหลักสูตรที่ได้จากข้อ 5.1.2 จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 3 วัน/ครั้ง (รวมวันเดินทาง) โดยมีบุคคลเป้าหมาย 80 คน ประกอบด้วย

2) รูปแบบการดำเนินการจัดสัมมนาให้ประเมินจากสถานการณ์ตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ซึ่งสามารถดำเนินการในรูปแบบปกติ หรือรูปแบบ New Normal ก็ได้ตามดุลยพินิจและความเหมาะสมของสถานการณ์

3) กรณีจัดในรูปแบบ New Normal สามารถถ่ายทอดความรู้ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom Google Meet หรือแอปพลิเคชันอื่นๆ ตามความเหมาะสม หากมีการศึกษาดูงานสามารถถ่ายทอดสดเพื่อให้เห็นสภาพพื้นที่จริงในการเรียนรู้ โดยสื่อให้เห็นถึงการเรียนรู้และประโยชน์ที่บุคคลเป้าหมายจะได้รับ ยกตัวอย่างเช่น การมีสถานีเรียนรู้ การสาธิตวิธีการจัดการในสวน การใช้สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ หรืออื่นๆ

4) สรุปผลการดำเนินงานผ่านคณะทำงาน Core Team ในแต่ละเขตที่รับผิดชอบ

สรุปผลงาน (output) ที่ได้จากกิจกรรม 5.1.3 คือ

1. รูปแบบการดำเนินการจัดสัมมนา ระยะเวลา สถานที่จัดสัมมนา และองค์ความรู้เน้นหนักในการพัฒนาเจ้าหน้าที่
2. สรุปผลการดำเนินงานผ่านคณะทำงาน Core Team ภายในไตรมาสที่ 4
(สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่รับผิดชอบแต่ละเขต ดำเนินการ)

5.2 พัฒนาเกษตรกรผลิตไม้ผลอัตลักษณ์พื้นที่ที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่มาตรฐานเพื่อการรับรองสินค้า GI

5.2.1 จัดอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสินค้าไม้ผลอัตลักษณ์พื้นที่ ดำเนินการโดย สำนักงานเกษตรจังหวัดหรือสำนักงานเกษตรอำเภอ

วิธีการดำเนินงาน มีดังนี้

1) จังหวัดคัดเลือกเกษตรกรจากแปลงใหญ่ หรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่มสหกรณ์ หรือกลุ่มปรับปรุงคุณภาพ หรือเกษตรกรที่มีศักยภาพในพื้นที่ที่สามารถทำการผลิตสินค้าไม้ผลที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ในแต่ละภาค จังหวัดละ 1 กลุ่ม ประกอบด้วย

ภาค	จำนวนจังหวัด	จำนวนกลุ่ม	จำนวนเกษตร (ราย)/กลุ่ม	เป้าหมายเกษตรกร รวมทั้งสิ้น (ราย)
เหนือ	17	17	30	510
ตะวันออก	9	9	40	360
ใต้	10	10	50	500
ใต้ชายแดน	4	4	45	180
รวม	40	40	-	1,550

โดยมีทิศทางเป้าหมายและแผนพัฒนาเกษตรกรที่ได้หารือร่วมกันในข้อ 5.1.2 ทั้งนี้ ควรเป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะผลิตไม้ผลอัตลักษณ์พื้นถิ่นชนิดเดียวกัน และมีศักยภาพสามารถดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้ เดียวกัน อาจจะเป็นชนิดไม้ผลเดิมที่ได้ดำเนินการแล้วในปี 2562 - 2564 หรือชนิดไม้ผลใหม่ที่ได้มีการพิจารณาร่วมกันแล้วว่ามีศักยภาพและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ส่งผลทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้

2) จัดทำทะเบียนเกษตรกรรายบุคคล และแบบประเมินผลก่อน – หลังเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มที่ได้จากการพิจารณาร่วมกันจากการประชุมคณะทำงาน Core Team ในข้อ 5.1.2

3) ดำเนินการจัดอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีที่จำเป็นและเหมาะสม (Impact point) ที่นำไปสู่ความสำเร็จของโครงการ จำนวน 1 ครั้ง ๆ ละ 1 วัน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ 300 บาท/ราย/วัน ทั้งนี้ ควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสที่ 1 อย่างน้อยร้อยละ 60 ของเป้าหมายเกษตรกรที่ได้รับ และเสร็จสิ้นภายในไตรมาสที่ 2

4) รูปแบบการดำเนินการจัดอบรมให้ประเมินจากสถานการณ์ตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ซึ่งสามารถดำเนินการในรูปแบบปกติ หรือรูปแบบ New Normal ก็ได้ตามดุลยพินิจและความเหมาะสมของสถานการณ์นั้น ๆ กรณีจัดในรูปแบบ New Normal สามารถถ่ายทอดความรู้ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom Google Meet หรือแอปพลิเคชันอื่นๆ ตามความเหมาะสม หรือหากมีการศึกษาดูงานสามารถถ่ายทอดสดเพื่อให้เห็นสภาพพื้นที่จริงในการเรียนรู้ โดยสื่อให้เห็นถึงการเรียนรู้และประโยชน์ที่บุคคลเป้าหมายจะได้รับ ยกตัวอย่างเช่น การมีสถานีเรียนรู้ การสาธิตวิธีการจัดการในสวน การใช้สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ หรืออื่นๆ

5) รายงานผลการดำเนินงานตามระบบ e- project และบันทึกลงในแบบ กสท. ทันทีที่ดำเนินการอบรมเสร็จเรียบร้อยแล้วโดยรายงานทั้งผลปริมาณงาน-การเงิน ภายในไตรมาสที่ 3 และสรุปผลการดำเนินงานผ่านคณะทำงาน Core Team ในแต่ละเขตที่รับผิดชอบ

สรุปผลงาน (output) ที่ได้จากกิจกรรม 5.2.1 คือ

- 1) ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรรายบุคคล และ แบบประเมินผลก่อน-หลัง (1,550 ราย/40 กลุ่ม)
- 2) เนื้อหาหลักสูตรในการอบรมจากการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติในแปลงปลูกของตนเอง
- 3) รายงานผลการดำเนินงานตามระบบ e-project และแบบ กสท. ภายในไตรมาสที่ 3
(สำนักงานเกษตรจังหวัดหรือสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ)

5.2.2 พัฒนาความรู้แก่เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาสินค้าไม้ผลอัตลักษณ์กับแหล่งผลิตอื่นในรูปแบบ New Normal ดำเนินการโดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง , สสก.ที่ 5 จังหวัดสงขลา และ สสก.ที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการดำเนินงาน มีดังนี้

1) จังหวัดพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี จากข้อ 5.2.1 ที่มีศักยภาพ จำนวน 20 คน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการจากสำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ จำนวน 3 คน แจกให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในแต่ละเขตที่รับผิดชอบซึ่งเป็นคณะผู้จัดทราพบเพื่อดำเนินการต่อไป

2) กรมส่งเสริมการเกษตรได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ของจังหวัด/อำเภอ และคณะผู้จัดประกอบด้วย ภาคเหนือ วงเงิน 1,156,000 บาท ภาคตะวันออก วงเงิน 612,000 บาท และภาคใต้ วงเงิน 952,000 บาท ทั้งนี้ สามารถถ่วงจ่ายงบประมาณในการดำเนินการได้ตามเหมาะสมโดยให้เป็นตามระเบียบกระทรวงการคลังที่กำหนด

3) รูปแบบการดำเนินการพัฒนาความรู้ให้จัดในรูปแบบ New Normal สามารถถ่ายทอดความรู้ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom Google Meet หรือแอปพลิเคชัน อื่นๆ ตามความเหมาะสม หากมีการศึกษาดูงานสามารถถ่ายทอดสดเพื่อให้เห็นสภาพพื้นที่จริงในการเรียนรู้ โดยสื่อให้เห็นถึงการเรียนรู้และประโยชน์ที่บุคคลเป้าหมายจะได้รับ ยกตัวอย่างเช่น การมีสถานีเรียนรู้ การสาธิตวิธีการจัดการในสวน การใช้สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ หรืออื่นๆ

4) การพิจารณาจำนวนวันในการดำเนินการพัฒนาความรู้เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายตามที่กำหนด ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในแต่ละเขตซึ่งเป็นคณะผู้จัดเป็นผู้พิจารณาตามความจำเป็นและความเหมาะสม ซึ่งอยู่ภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณที่กำหนดไว้

5) การกำหนดประเด็นการพัฒนาความรู้ให้มีความสอดคล้องกับสินค้าไม้ผลที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของจังหวัดในแต่ละภาคของตนเองกับในแหล่งผลิตอื่น ประเด็นจุดเน้นอาจเป็นการพัฒนาด้านเทคโนโลยีการผลิต การตลาด การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า การบริการการท่องเที่ยว หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสมที่ได้วิเคราะห์ร่วมกันจากคณะทำงาน Core Team ตามข้อ 5.1.2

6) กลุ่มเป้าหมายถอดองค์ความรู้ที่ได้รับที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ส่งให้กับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่รับผิดชอบในแต่ละเขตรวบรวม เพื่อรายงานผลการดำเนินงานผ่านคณะทำงาน Core Team

สรุปผลงาน (output) ที่ได้จากกิจกรรม 5.2.2 คือ

- องค์ความรู้ที่ได้รับที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ จากพัฒนาความรู้ในรูปแบบ New Normal โดยรายงานผลในคณะทำงาน Core Team
(สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่รับผิดชอบแต่ละเขต ดำเนินการ)

5.2.3 จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลที่มีอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดหรือสำนักงานเกษตรอำเภอ

วิธีการดำเนินงาน มีดังนี้

1) คัดเลือกพื้นที่ที่จะจัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน (Precision Farm) โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1.1) เป็นสถานที่ของสมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการที่มีความพร้อมในการพัฒนาแปลงการผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน เกิดเป็นแปลงเกษตรอัจฉริยะ (Precision Farm) สามารถเป็นสถานที่ศึกษาดูงานเพื่อขยายผลสู่แปลงสมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการคนอื่น ๆ ได้ ภายในจังหวัดหรือจังหวัดอื่น ๆ

1.2) เป็นพื้นที่ปลูกไม้ผลอัตลักษณ์พื้นที่ตามที่ได้กำหนดไว้ มีผลผลิตต่อเนื่องกันไม่ต่ำกว่า 2 ฤดูกาลผลิต

1.3) ควรมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ หรือมีระบบการให้น้ำที่เพียงพอสำหรับใช้ในการผลิตไม้ผลที่เหมาะสมกับพื้นที่ตลอดฤดูกาลผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงหลังออกดอก ติดผล จนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิต

1.4) เป็นแปลงที่อาจอยู่ติดถนน หรือพื้นที่ที่มีการคมนาคมสะดวก ผู้คนผ่านไปมาสามารถมองเห็นได้

1.5) เกษตรกรเจ้าของพื้นที่มีความพร้อม ขยันหมั่นเพียร เสียสละ สามารถเป็นวิทยากรอบรมได้ เป็นอย่างดีและหรือ/ขยายผลความสำเร็จต่อไปยังเกษตรกรรายอื่นในพื้นที่ใกล้เคียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6) เกษตรกรเจ้าของพื้นที่มีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมโครงการและยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดในการดำเนินการ ตลอดจนคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่

2) ดำเนินการจัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน ดังนี้

2.1) จัดทำแปลงเรียนรู้อย่างน้อย 2 ไร่ เพื่อใช้เป็นจุดสาธิตและถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกในพื้นที่ โดยรัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายแปลงละ 50,000 บาท เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ ค่าวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร (ปุ๋ยคอก/ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ฮอร์โมน ถูห่อ ฯลฯ) ค่าจัดทำระบบน้ำ ค่าตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้าง ค่าวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและใบพืช ค่าวัสดุสำนักงานหรืออื่น ๆ ที่มีความจำเป็น โดยวัสดุอุปกรณ์ต้องไม่ใช่พัสดุครุภัณฑ์

2.2) จัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ ขนาด 1 เมตร x 1.5 เมตร ปรากฏรายละเอียด ประกอบด้วย ชื่อเจ้าของสวน ที่ตั้งสวน และชื่อแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐานชนิดใด เช่น แปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน (.....) จังหวัด..... รายละเอียดตาม**เอกสารแนบ 1**

3) จัดทำข้อมูลแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐานตามแบบใน**เอกสารแนบ 2** โดยเสนอสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เป็นผู้รวบรวมข้อมูลจัดทำเป็นทำเนียบแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐานประจำภาคของตนเอง จำนวน 1 เล่ม

4) สรุปผลการดำเนินงานโดยรายงานผ่านคณะทำงาน Core Team ในแต่ละเขตที่รับผิดชอบ

สรุปผลงาน (output) ที่ได้จากกิจกรรม 5.2.3 คือ

1) แปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน พื้นที่อย่างน้อย 2 ไร่

2) ข้อมูลแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน จังหวัดละ 1 แปลง เสนอ

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในแต่ละเขตที่รับผิดชอบรวบรวม

(สำนักงานเกษตรจังหวัดหรือสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ)

5.2.4 จัดทำ/พัฒนาศักยภาพแปลงรวบรวมพันธุ์ไม้ผลอัตลักษณ์ ดำเนินการโดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดระยอง, กระบี่, สุราษฎร์ธานี, ยะลา, เชียงใหม่ และจังหวัดกำแพงเพชร

วิธีการดำเนินงาน มีดังนี้

1) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดที่เกี่ยวข้องในแต่ละภาคเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน Core team และเข้าร่วมประชุมคณะทำงาน Core Team ตามข้อ 5.1.2 เพื่อรายงานผลความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และแผนการจัดทำ/พัฒนาศักยภาพแปลงรวบรวมพันธุ์ไม้ผลอัตลักษณ์ ปี 2565

2) ดำเนินการจัดทำ/พัฒนาศักยภาพแปลงรวบรวมพันธุ์ไม้ผลอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ในแต่ละภาคของตนเองตามผลสรุปที่ได้ประชุมร่วมกันจากคณะทำงาน Core Team โดยรัฐสนับสนุนค่าใช้จ่าย ดังนี้

2.1) จัดทำแปลงใหม่ (ศูนย์ฯ สุราษฎร์ธานี และกำแพงเพชร) แปลงละ 500,000 บาท ซึ่งจะจัดสรรงบประมาณแบ่งออกเป็น 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 จำนวน 300,000 บาท และครั้งที่ 2 จำนวน 200,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับจัดทำแปลงป้ายระบุข้อมูล ค่าต้นพันธุ์ใหม่หรือเสื่อมสภาพ ค่าวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร (ปุ๋ยคอก/ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ฮอร์โมน ถูห่อ ฯลฯ) ค่าจัดหาระบบน้ำ ค่าตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้าง ค่าวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและใบพืช ค่าจัดทำเอกสารวิชาการ ค่าวัสดุสำนักงานหรืออื่น ๆ ที่มีความจำเป็น โดยวัสดุอุปกรณ์ต้องไม่ใช่พัสดุครุภัณฑ์

2.2) พัฒนาศักยภาพแปลงเดิม (ศูนย์ฯ เชียงใหม่, กระบี่, ยะลา, ระยอง) แปลงละ 250,000 บาท ซึ่งจะจัดสรรงบประมาณแบ่งออกเป็น 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 จำนวน 100,000 บาท และครั้งที่ 2 จำนวน 150,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับจัดทำแปลงป้ายระบุข้อมูล ค่าต้นพันธุ์ใหม่หรือเสื่อมสภาพ ค่าวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร (ปุ๋ยคอก/ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ฮอร์โมน ถูห่อ ฯลฯ) ค่าจัดหาระบบน้ำ ค่าตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้าง ค่าวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและใบพืช ค่าจัดทำเอกสารวิชาการ ค่าวัสดุสำนักงานหรืออื่น ๆ ที่มีความจำเป็น โดยวัสดุอุปกรณ์ต้องไม่ใช่พัสดุครุภัณฑ์

3) จัดทำรูปเล่มสรุปรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาเสนอกรมส่งเสริมการเกษตรภายในไตรมาสที่ 4 และรายงานผลการดำเนินงานผ่านคณะทำงาน Core Team

สรุปผลงาน (output) ที่ได้จากกิจกรรม 5.2.3 คือ

1. แปลงรวบรวมพันธุ์ไม้ผลอัตลักษณ์ 6 แปลง
2. รูปเล่มรายงานเสนอกรมส่งเสริมการเกษตร ภายในไตรมาสที่ 4
(ศูนย์ปฏิบัติการที่รับผิดชอบในแต่ละภาค ดำเนินการ)

5.2.5 พัฒนาลินค้าไม้ผลอัตลักษณ์สู่กระบวนการรับรองสินค้า GI และตรวจสอบย้อนกลับได้ ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัด

วิธีการดำเนินงาน มีดังนี้

1) จังหวัดดำเนินการพัฒนาลินค้าไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้ร่วมกันวิเคราะห์และได้กำหนดชนิดสินค้าไม้ผลของแต่ละจังหวัดในภาคของตนเองที่ต้องการพัฒนาจังหวัดละ 1 ชนิดสินค้า ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตไม้ผลชนิดเดียวกัน อาจจะเป็นชนิดไม้ผลเดิมที่ได้ดำเนินการแล้วในปี 2562 – 2564 หรือชนิดไม้ผลใหม่ที่ได้พิจารณาาร่วมกันแล้วว่ามีศักยภาพและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ส่งผลทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้

2) นำสินค้าไม้ผลที่ได้กำหนดเป้าหมายไว้ในคณะทำงาน Core Team ดำเนินการเข้าสู่กระบวนการขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) พร้อมทั้งจัดทำการรับรองคุณภาพ เช่น ระบบการรับรองคุณภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้โดยสติกเกอร์ QR Code ติดบนผลผลิตหรือจัดทำบรรจุภัณฑ์ที่ระบุแหล่งผลิตชัดเจน ฯลฯ จังหวัดละ 1 สินค้า

3) กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจังหวัดละ 30,000 บาท เพื่อเป็นการพัฒนาสินค้าไม้ผลที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ที่ได้กำหนดเป้าหมายไว้ในคณะทำงาน Core Team ในข้อ 5.1.2 ให้เข้าสู่กระบวนการรับรองสินค้า GI ได้แก่ ค่าจัดเก็บข้อมูลเกษตรกรในการบันทึกจัดทำข้อมูลเกษตรกรเพื่อการรับรองคุณภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ ค่าการจัดทำข้อมูลเพื่อจัดเตรียมคำขอขึ้นทะเบียน ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ค่าจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ค่าติดตามในพื้นที่เพื่อสืบค้นข้อมูล ค่าสติกเกอร์หรือบรรจุภัณฑ์ที่มี QR Code หรือค่าบรรจุภัณฑ์ที่สามารถตรวจสอบถึงแหล่งที่มาของสินค้าไม้ผลอัตลักษณ์ได้ หรืออื่น ๆ ที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การรับรองสินค้า GI และตรวจสอบย้อนกลับได้ โดยการเบิกจ่ายไม่ขัดต่อระเบียบกระทรวงการคลังที่กำหนดไว้ อนึ่ง จังหวัดสามารถบริหารจัดการงบประมาณในกิจกรรมนี้ได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้กิจกรรมการพัฒนาไม้ผลที่คัดเลือกมาได้รับบรรลุถึงกระบวนการรับรองสินค้า GI ต่อไป

4) รายงานผลการดำเนินงานผ่านคณะทำงาน Core Team

สรุปผลงาน (output) ที่ได้จากกิจกรรม 5.2.5 คือ

สินค้าไม้ผลอัตลักษณ์ของจังหวัดที่เข้าสู่กระบวนการรับรองสินค้า GI และมีการรับรองสินค้าเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้ จังหวัดละ 1 สินค้า

(สำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการ)

5.3 พัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่ม การตลาด การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สินค้าไม้ผลอัตลักษณ์คุณภาพดีสู่ผู้บริโภค

5.3.1 จัดงานส่งเสริมการบริโภคสินค้าไม้ผลที่เหมาะสมกับพื้นที่คุณภาพดีข้ามถิ่นนอกแหล่งผลิต ดำเนินการโดย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรที่ 3 จังหวัดเชียงราย , สสท.ที่ 5 จังหวัดสงขลา และ สสท.ที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่
วิธีการดำเนินงาน มีดังนี้

1) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากาเกษตร คัดเลือกจังหวัดและสินค้า (ผลไม้อัตลักษณ์หรือผลไม้อื่น ๆ) เพื่อไปดำเนินการจัดงานส่งเสริมการบริโภคไม้ผลอัตลักษณ์คุณภาพดีข้ามถิ่นนอกแหล่งผลิต จำนวน 1 ครั้ง โดยมีระยะเวลาในการจัดงานอย่างน้อย 3 วัน ทั้งนี้ รูปแบบกิจกรรมและกำหนดการให้พิจารณาได้ตามความเหมาะสมโดยประเมินจากสถานการณ์ตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ซึ่งสามารถดำเนินการในรูปแบบปกติ หรือรูปแบบ New Normal ก็ได้ตามดุลยพินิจและความเหมาะสมของสถานการณ์นั้น ๆ กรณีจัดในรูปแบบ New Normal ขอให้เน้นการจัดประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ และการ Live สดเพื่อกระตุ้นการบริโภค เป็นหลัก ซึ่งสามารถเพิ่มเติมกิจกรรมอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสมภายใต้เงื่อนไขเพื่อการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สินค้าไม้ผลสู่ผู้บริโภคนอกแหล่งผลิต

2) ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อก่อนฤดูกาลและในระหว่างฤดูกาลผลิตของผลไม้

3) กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดงาน 1,000,000 บาท

4) รายงานผลการดำเนินงานผ่านคณะทำงาน Core Team

สรุปผลงาน (output) ที่ได้จากกิจกรรม 5.3.2 คือ
 ผลการจัดงานส่งเสริมการบริโภคไม้ผลอัตลักษณ์คุณภาพดีข้ามถิ่นนอกแหล่งผลิต จำนวน 3 เรื่อง
 ภายในไตรมาสที่ 4
 (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่รับผิดชอบแต่ละเขต ดำเนินการ)

5.3.2 ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ผลไม้ไทย ปี 2565 ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัด
 เน้นประชาสัมพันธ์สินค้าผลไม้อัตลักษณ์ของจังหวัดตนเองเป็นหลัก รวมทั้งสิ้น 40 ชนิดสินค้า (40 จังหวัด)

วิธีการดำเนินงาน กำหนดให้ดำเนินการทั้ง 2 รูปแบบ ดังนี้

1) ในรูปแบบ New Normal โดยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ที่ได้รับความนิยมทั้งในและ
 ต่างประเทศ โดยสร้างสรรค์เรื่องราวของสินค้าผลไม้อัตลักษณ์ให้น่าสนใจ มีจุดเด่นและความแตกต่าง แล้วจัดทำเป็น
 วิดีโอผ่านสื่อออนไลน์และสื่อโซเชียลมีเดียที่เป็นที่นิยม อาทิ Youtube, Face book, Website, Instagram เป็นต้น
 ทั้งนี้สามารถใช้การ review สินค้าและการ Live สดเพื่อกระตุ้นการบริโภคร่วมด้วยก็ได้

2) ในรูปแบบปกติ โดยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออฟไลน์ของจังหวัด อาทิ ป้ายโฆษณา สื่อจอ LED
 หรือสื่ออื่น ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อเป็นการกระตุ้นการบริโภคในประเทศและบูรณาการร่วมกับงานเทศกาล
 ผลไม้ในจังหวัดของตนเองได้ โดยรายงานผลการดำเนินงานผ่านคณะทำงาน Core Team ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร
 สนับสนุนค่าใช้จ่ายเป็นค่าจ้างเหมาประชาสัมพันธ์จังหวัดละ 50,000 บาท

สรุปผลงาน (output) ที่ได้จากกิจกรรม 5.3.2 คือ
 มีการประชาสัมพันธ์สินค้าผลไม้อัตลักษณ์ไทย จำนวน 40 ชนิดสินค้า
 (สำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการ)

5.3.3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อเพิ่มมูลค่าผลไม้อัตลักษณ์ ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัด เป็นการจัดทำ
 บรรจุภัณฑ์ที่คำนึงถึงความทนทานในการขนส่ง การเก็บรักษาผลผลิตให้มีคุณภาพดี สามารถสร้างภาพลักษณ์ของสินค้า
 เพื่อเพิ่มมูลค่าได้ โดยการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้จังหวัดเป็นผู้พิจารณาดำเนินการเองให้เป็นไปตามความเหมาะสมกับ
 สินค้าไม้ผลอัตลักษณ์พื้นถิ่นของตนเอง โดยขอให้มิโลโก้กรมส่งเสริมการเกษตร ชื่อโครงการ เรื่องราวความเป็นมาหรือแบ
 รนด์สินค้า วิธีการบริโภค ปรากฏอยู่บนบรรจุภัณฑ์เป็นหลักและสามารถเพิ่มเติมรายละเอียดได้ตามความเหมาะสม โดย
 รายงานผลการดำเนินงานผ่านคณะทำงาน Core Team ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนค่าใช้จ่ายเป็นค่าจ้างจัดทำ
 บรรจุภัณฑ์จังหวัดละ 30,000 บาท

สรุปผลงาน (output) ที่ได้จากกิจกรรม 5.3.3 คือ
 บรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าผลไม้อัตลักษณ์ จำนวน 40 ชนิดสินค้า
 (สำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการ)

5.3.4 พัฒนาจตุรบรรณและการจัดชั้นคุณภาพไม้ผลอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดหรือสำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางในแหล่งผลิตสินค้าไม้ผลอัตลักษณ์ในพื้นที่เพื่อรวบรวมผลผลิตของสมาชิกและคัดคุณภาพผลผลิตเพื่อการจำหน่ายออกนอกแหล่งผลิต โดยกรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนค่าใช้จ่ายเป็นค่าวัสดุที่จำเป็นเพื่อให้เกิดจตุรบรรณ จังหวัดละ 30,000 บาท ซึ่งการดำเนินการขอให้รายงานผลการดำเนินงานผ่านคณะทำงาน Core Team

สรุปผลงาน (output) ที่ได้จากกิจกรรม 5.3.4 คือ

จตุรบรรณและการจัดชั้นคุณภาพไม้ผลอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 40 จุด
(สำนักงานเกษตรจังหวัดหรือสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ)

5.4 บริหารงานตามยุทธศาสตร์ผลไม้

5.4.1 จัดประชุมคณะกรรมการ Fruit Board คณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ ต่าง ๆ ภายใต้ Fruit Board เพื่อดำเนินงานบริหารจัดการผลไม้ทั้งระบบ รวม 9 คณะ ดำเนินการโดยสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร รับผิดชอบในฐานะเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ ซึ่งสามารถดำเนินการในรูปแบบปกติ หรือรูปแบบ New Normal ก็ได้ตามดุลยพินิจและความเหมาะสมของสถานการณ์นั้น ๆ

5.4.2 ติดตามคาดคะเนสถานการณ์ผลไม้ระดับจังหวัด ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัด ร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นค่าใช้จ่ายในการสำรวจและจัดประชุมเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด เพื่อคาดคะเนสถานการณ์ผลไม้ระดับจังหวัด แยกตามชนิดพืชตั้งแต่ก่อนฤดูกาลผลิต จนถึงต้นฤดูกาลผลิต จำนวน 3 ครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำข้อมูลเอกภาพและจัดทำแผนกระจายผลผลิตผลไม้ออกจากแหล่งผลิต หรือเชื่อมโยงผลผลิตจากแหล่งผลิตหลักอื่นเพื่อนำมากระจายผลไม้ในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนมาตรการยกระดับราคาผลไม้ต่อไป ซึ่งสามารถดำเนินการในรูปแบบปกติ หรือรูปแบบ New Normal ก็ได้ตามดุลยพินิจและความเหมาะสมของสถานการณ์นั้น ๆ

5.4.3 ติดตามคาดคะเนสถานการณ์ผลไม้ระดับอำเภอ ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรอำเภอ 281 อำเภอ (25 จังหวัด) ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นค่าใช้จ่ายในการสำรวจและจัดประชุมเกษตรกร และผู้เกี่ยวข้องในระดับอำเภอ เพื่อคาดคะเนสถานการณ์ผลไม้ระดับอำเภอ แยกตามชนิดพืชตั้งแต่ก่อนฤดูกาลผลิต จนถึงต้นฤดูกาลผลิต จำนวน 3 ครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำข้อมูลเอกภาพและจัดทำแผนกระจายผลผลิตผลไม้ออกจากแหล่งผลิต หรือเชื่อมโยงผลผลิตจากแหล่งผลิตหลักอื่นเพื่อนำมากระจายผลไม้ให้กับจังหวัด เพื่อนำไปวางแผนการดำเนินงานบริหารจัดการผลไม้ โดยการหามาตรการยกระดับราคาผลไม้ต่อไป ซึ่งสามารถดำเนินการในรูปแบบปกติ หรือรูปแบบ New Normal ก็ได้ตามดุลยพินิจและความเหมาะสมของสถานการณ์นั้น ๆ

- ภาคตะวันออก 3 จังหวัด รวม 25 อำเภอ ดังนี้

ที่	ภูมิภาค/จังหวัด	อำเภอ
ภาคตะวันออก		3 จังหวัด
		25 อำเภอ
1.	ระยอง	8
2.	จันทบุรี	10
3.	ตราด	7

- ภาคเหนือ 8 จังหวัด รวม 105 อำเภอ ดังนี้

ที่	ภูมิภาค/จังหวัด	อำเภอ
ภาคเหนือ		8 จังหวัด
		105 อำเภอ
1.	เชียงใหม่	25
2.	ลำพูน	8
3.	ลำปาง	13
4.	แพร่	8
5.	น่าน	15
6.	พะเยา	9
7.	เชียงราย	18
8.	ตาก	9

- ภาคใต้ 10 จังหวัด รวม 102 อำเภอ ดังนี้

ที่	ภูมิภาค/จังหวัด	อำเภอ
ภาคใต้		10 จังหวัด
		102 อำเภอ
1.	ชุมพร	8
2.	ระนอง	5
3.	สุราษฎร์ธานี	19
4.	นครศรีธรรมราช	23
5.	ภูเก็ต	3
6.	พังงา	8
7.	กระบี่	8

ที่	ภูมิภาค/จังหวัด	อำเภอ
8.	พัทลุง	11
9.	ตรัง	10
10.	สตูล	7

- ภาคใต้ชายแดน 4 จังหวัด รวม 49 อำเภอ ดังนี้

ที่	ภูมิภาค/จังหวัด	อำเภอ
ภาคใต้ชายแดน		4 จังหวัด
		49 อำเภอ
1.	สงขลา	16
2.	ปัตตานี	12
3.	ยะลา	8
4.	นราธิวาส	13

***อนึ่ง การติดตามคาดคะเนสถานการณ์ผลไม้ระดับจังหวัดและระดับอำเภอจำเป็นต้องมีการติดตามสถานการณ์จากแปลงไม้ผลที่ใช้อ้างอิงข้อมูลที่น่าเชื่อถือและสอบถามข้อมูลได้ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและยกระดับองค์ความรู้แก่นักวิชาการที่รับผิดชอบทุกระดับ ในปี 2565 กรมส่งเสริมการเกษตรจึงกำหนดให้มีกิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำข้อมูลประมาณการผลิตไม้ผล ดังรายละเอียดในข้อ 5.4.6 ***

5.4.4 จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำข้อมูลเอกภาพ ดำเนินการโดย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง, สสท.ที่ 5 จังหวัดสงขลา และ สสท.ที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง, สสท.ที่ 5 จังหวัดสงขลา และ สสท.ที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง ในแต่ละภูมิภาค โดยการประชุมหารือเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งระดับพื้นที่และส่วนกลาง เพื่อประมาณการไม้ผลเศรษฐกิจล่วงหน้า จำนวน 3 ครั้ง โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจและคาดคะเนผลผลิตระดับพื้นที่เพื่อจัดทำข้อมูลเอกภาพสำหรับใช้วางแผนการบริหารจัดการการผลิตในฤดูต่อไป ซึ่งสามารถดำเนินการในรูปแบบปกติ หรือรูปแบบ New Normal ก็ได้ตามดุลยพินิจและความเหมาะสมของสถานการณ์นั้น ๆ

5.4.5 จัดสัมมนาบูรณาการแผนบริหารจัดการผลไม้ในระดับภาค ดำเนินการโดย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง, สสท.ที่ 5 จังหวัดสงขลา และ สสท.ที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อจัดประชุมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจากจังหวัดและส่วนกลาง จำนวน 3 ครั้ง เพื่อบูรณาการแผนบริหารจัดการผลไม้ประจำปีแยกตามชนิดพืชแล้วประมวลผลส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรพิจารณาส่งต่อคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ต่อไป ซึ่งสามารถดำเนินการในรูปแบบปกติ หรือรูปแบบ New Normal ก็ได้ตามดุลยพินิจและความเหมาะสมของสถานการณ์นั้น ๆ

สรุปผลงาน (Output) ที่ได้จากกิจกรรมที่ 5.4 คือ

1. ข้อมูลเอกภาพ แผนกระจายผลผลิตระดับอำเภอ/จังหวัด/ภาค จำนวน 6 ชนิด
2. แผนบริหารจัดการผลไม้ระดับภาค (ตะวันออก เหนือ ใต้) และแผนปฏิบัติงานบริหารจัดการผลไม้ระดับภาค/จังหวัด (Action Plan) จำนวน 6 ชนิด (25 จังหวัด)

5.4.6 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำข้อมูลประมาณการผลิตไม้ผล

(1) **สำรวจแปลงพยากรณ์เพื่อประเมินสถานการณ์ผลผลิตในระดับอำเภอ** ดำเนินการโดย สำนักงานเกษตรอำเภอ (281 อำเภอ ใน 25 จังหวัด) ร่วมกับเกษตรกรเจ้าของแปลงพยากรณ์ในพื้นที่ ซึ่งเป็นการสำรวจและติดตามสถานการณ์การผลิตในพื้นที่

วิธีการดำเนินงาน มีดังนี้

(1.1) **หลักการทำงาน** คือ สำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกแปลงไม้ผล ประกอบด้วย

- ภาคเหนือ ได้แก่ ลำไย ลิ้นจี่
- ภาคตะวันออก และภาคใต้ ได้แก่ ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง

โดยให้สอดคล้องกับพื้นที่การผลิต จำนวน 1 แปลงต่อ 1 ชนิดพืชเป็นอย่างน้อยในแต่ละอำเภอ เพื่อใช้เป็นแปลงตัวแทนสำหรับให้นักวิชาการที่รับผิดชอบในระดับอำเภอ – จังหวัดและผู้เกี่ยวข้องเข้าไปสำรวจข้อมูลติดตามสถานการณ์การผลิตในช่วงที่ไม้ผลอยู่ในระยะแตกใบอ่อน – ดอกบาน – ติดผล – เก็บเกี่ยว ทั้งนี้ จะได้นำข้อมูลมาใช้ประเมินสถานการณ์การผลิตไม้ผลของอำเภอนั้นๆ ได้ตลอดฤดูกาล เป็นการพยากรณ์หรือคาดการณ์ประมาณผลผลิตล่วงหน้าตลอดจนสอบถามผลการคาดการณ์ ดังนั้นแปลงที่คัดเลือกขึ้นมาจึงมีความสำคัญมากโดยเฉพาะจะต้องเป็นแปลงที่เป็นตัวแทนในการสุ่มสำรวจของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรด้วย และเรียกแปลงนั้นว่า “แปลงพยากรณ์” ทั้งนี้ ควรมีแปลงสำรองไว้อย่างน้อย 3 – 4 แปลงกรณีเกิดการกระบาดของศัตรูพืช หรือเกิดภัยธรรมชาติขึ้นในอนาคต

(1.2) ความสำคัญของแปลงพยากรณ์

(1.2.1) ความสำคัญเชิงพื้นที่ เป็นแปลงที่สะท้อนข้อเท็จจริงด้านสถานการณ์การผลิตในช่วงที่ไม้ผลอยู่ในระยะแตกใบอ่อน – ดอกบาน – ติดผล – เก็บเกี่ยว เพื่อให้ให้นักวิชาการที่รับผิดชอบได้ทำการเก็บข้อมูล ซึ่งข้อมูลที่ได้เป็น “ข้อมูลจากการสำรวจ” ในระดับอำเภอ ซึ่งมีความสำคัญมากเพราะจะต้องนำมาใช้สำหรับการวางแผนบริหารจัดการผลไม้ในภาพรวมของระดับจังหวัดต่อไป

(1.2.2) ความสำคัญเชิงนโยบาย คณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้จะกำหนดแนวทางการบริหารจัดการผลไม้ในละปี และมอบหมายให้คณะทำงานจัดข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจจะวางแผน การจัดเก็บข้อมูลโดยวิธีสำรวจด้วยตัวอย่าง (Sample Survey) โดยใช้แผนการสำรวจแบบการสุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าไปสำรวจข้อมูล (Sampling Design) ในแปลงพยากรณ์ ซึ่งในขั้นแรกจำเป็นต้องมีการจัดทำกรอบตัวอย่าง ซึ่งหมายถึงหมู่บ้านตัวอย่างที่มีขนาดพื้นที่ปลูกไม้ผล ให้มีความชัดเจนเสียก่อน จึงจะสามารถสำรวจข้อมูลได้สอดคล้องตามพื้นที่เพาะปลูกไม้ผลที่มีอยู่จริง เพื่อจะได้ไปติดต่อประสานข้อมูลจากเกษตรกรอำเภอ และเกษตรจังหวัดในการเข้าไปสำรวจข้อมูลในพื้นที่เพื่อการพยากรณ์ผลผลิต และจัดทำข้อมูลเอกภาพ นำไปใช้ในการพิจารณาข้อมูลการประมาณการผลผลิตไม้ผลระดับภาคให้มีความถูกต้อง แม่นยำ ใกล้เคียงความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการวางแผนป้องกันแก้ไขปัญหาผลผลิตและการตลาดในแต่ละปี

(1.3) เกณฑ์การคัดเลือกแปลงพยากรณ์

(1.3.1) เจ้าของแปลงต้องมีความเกี่ยวข้องกับสถาบันเกษตรกร (กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน) โดยเป็นประธาน/กรรมการ/สมาชิกหรืออื่น ๆ และเจ้าของแปลงมีความสนใจและความพร้อมในการให้ข้อมูล ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของกรมส่งเสริมการเกษตร

(1.3.2) มีขนาดพื้นที่ตั้งแต่ 1 ไร่ขึ้นไป ที่มีการปลูกพืชชนิดเดียว (สวนเดี่ยว)

(1.3.3) มีการผลิตเป็นเชิงการค้าในประเทศหรือส่งออกก็ได้

(1.3.4) เป็นแปลงที่มีการจัดการสวนดี ซึ่งหมายถึง มีการปฏิบัติดูแลสวนครบถ้วนตามหลักวิชาการสอดคล้องตามปฏิทินการดูแลรักษาพืช ซึ่งเหมาะแก่การเข้าไปสำรวจข้อมูลติดตามสถานการณ์การผลิตในช่วงที่ไม้ผลอยู่ในระยะแตกใบอ่อน – ดอกบาน – ติดผล – เก็บเกี่ยว ตัวอย่างตาม ปฏิทินการดูแลรักษาพืชตามภาคผนวกแนบท้าย

(1.4) การจัดระบบแปลงพยากรณ์ของจังหวัด

(1.4.1) สำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกแปลงไม้ผล ได้แก่ ลำไย ลิ้นจี่ ให้สอดคล้องกับพื้นที่การผลิตจำนวน 1 แปลงต่อ 1 ชนิดพืชเป็นอย่างน้อยในแต่ละอำเภอ และควรมีแปลงสำรองของแต่ละชนิดของแต่ละอำเภออีก 3 แปลง พร้อมทั้งระบุชื่อ – นามสกุลเจ้าของแปลง ตามแบบฟอร์มใน เอกสารแนบที่ 3 และข้อมูลโดยสังเขปของแปลงที่คัดเลือกมาเพื่อรายงานให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบและเก็บเป็นฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์ในระยะยาวต่อไป ตามแบบฟอร์มใน เอกสารแนบที่ 4

ตัวอย่างที่ 1 แปลงพยากรณ์ไม้ผลภาคเหนือ ของอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ลิ้นจี่	แปลงพยากรณ์	สำรวจ 1	สำรวจ 2	สำรวจ 3	➡ ผลสำรวจในภาพรวม
ลำไย	แปลงพยากรณ์	สำรวจ 1	สำรวจ 2	สำรวจ 3	➡ ผลสำรวจในภาพรวม

ตัวอย่าง การจัดระบบแปลงพยากรณ์ไม้ผลของสำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน

อำเภอ/พืช	ลำไย	ลิ้นจี่
1 เมืองลำพูน	*	*
2 เวียงหนองล่อง	*	*
3 แม่ทา	*	*
4 หุ่นช้าง	*	*
5 บ้านโฮ่ง	*	*
6 บ้านธิ	*	*
7 ป่าซาง	*	*
8 ลี้	*	*
ผลสำรวจในภาพรวมระดับจังหวัด	**	**

หมายเหตุ : * หมายถึง ผลสำรวจหรือสถานการณ์ที่ประเมินได้จากแปลงพยากรณ์

** หมายถึง สรุปผลสำรวจหรือสถานการณ์ที่ประเมินได้ในภาพรวม

ตัวอย่างที่ 2 แปลงพยากรณ์ไม้ผลตะวันออก ของอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง

ทุเรียน	แปลงพยากรณ์	สำรวจ 1	สำรวจ 2	สำรวจ 3	➡ ผลสำรวจในภาพรวม*
มังคุด	แปลงพยากรณ์	สำรวจ 1	สำรวจ 2	สำรวจ 3	➡ ผลสำรวจในภาพรวม*
เงาะ	แปลงพยากรณ์	สำรวจ 1	สำรวจ 2	สำรวจ 3	➡ ผลสำรวจในภาพรวม*
ลองกอง	แปลงพยากรณ์	สำรวจ 1	สำรวจ 2	สำรวจ 3	➡ ผลสำรวจในภาพรวม*

ตัวอย่าง การจัดระบบแปลงพยากรณ์ไม้ผลของสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง

อำเภอ/พืช	ทุเรียน	มังคุด	เงาะ	ลองกอง
1 เมืองระยอง	*	*	*	*
2 บ้านฉาง	*	*	*	*
3 แกลง	*	*	*	*
4 วังจันทร์	*	*	*	*
5 บ้านค่าย	*	*	*	*
6 ปลวกแดง	*	*	*	*
7 เขาชะเมา	*	*	*	*
8 นิคมพัฒนา	*	*	*	*

อำเภอ/พืช	ทุเรียน	มังคุด	เงาะ	ลองกอง
ผลสำรวจในภาพรวมระดับจังหวัด	**	**	**	**

หมายเหตุ : * หมายถึง ผลสำรวจหรือสถานการณ์ที่ประเมินได้จากแปลงพยากรณ์

** หมายถึง สรุปผลสำรวจหรือสถานการณ์ที่ประเมินได้ในภาพรวม

ตัวอย่างที่ 3 แปลงพยากรณ์ไม้ผลภาคใต้ ของอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ทุเรียน	แปลงพยากรณ์	สำรวจ 1	สำรวจ 2	สำรวจ 3	➡ ผลสำรวจในภาพรวม*
มังคุด	แปลงพยากรณ์	สำรวจ 1	สำรวจ 2	สำรวจ 3	➡ ผลสำรวจในภาพรวม*
เงาะ	แปลงพยากรณ์	สำรวจ 1	สำรวจ 2	สำรวจ 3	➡ ผลสำรวจในภาพรวม*
ลองกอง	แปลงพยากรณ์	สำรวจ 1	สำรวจ 2	สำรวจ 3	➡ ผลสำรวจในภาพรวม*

ตัวอย่าง การจัดระบบแปลงพยากรณ์ไม้ผลของสำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

อำเภอ/พืช	ทุเรียน	มังคุด	เงาะ	ลองกอง
1 เมืองชุมพร	*	*	*	*
2 ปะทิว	*	*	*	*
3 ท่าแซะ	*	*	*	*
4 สวี	*	*	*	*
5 ท่งตะโก	*	*	*	*
6 หลังสวน	*	*	*	*
7 ละแม	*	*	*	*
8 พะโต๊ะ	*	*	*	*
ผลสำรวจในภาพรวมระดับจังหวัด	**	**	**	**

หมายเหตุ : * หมายถึง ผลสำรวจหรือสถานการณ์ที่ประเมินได้จากแปลงพยากรณ์

** หมายถึง สรุปผลสำรวจหรือสถานการณ์ที่ประเมินได้ในภาพรวม

(1.4.2) นักวิชาการผู้รับผิดชอบระดับจังหวัดจัดระบบแปลงพยากรณ์ในภาพรวมของจังหวัด โดยรวบรวมข้อมูลแปลงพยากรณ์ของทุกอำเภอ เพื่อประเมินสถานการณ์การผลิตของพืชชนิดนั้นๆ ให้เป็นข้อมูลการประมาณการผลผลิตระดับจังหวัด และใช้ข้อมูลนี้เป็นข้อมูลหลักสำหรับการเทียบเคียงกับข้อมูลรายครัวเรือนในทีไปสุ่มสำรวจสอบถามมาในการประชุม ชี้แจง การประมาณการผลผลิตกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ตลอดจนวางแผนการบริหารจัดการผลไม้ของจังหวัดตนเอง

(1.5) การจัดทำข้อมูลไม้ผลจากแปลงพยากรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ และเป็นคณะทำงานจัดทำข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งต้องจัดทำข้อมูลประมาณการผลผลิตเพื่อนำมาวิเคราะห์และหาข้อสรุปร่วมกันร่วมกัน ข้อมูลที่จัดทำครอบคลุมแหล่งผลิตไม้ผลที่ต้องบริหารจัดการในพื้นที่ 25 จังหวัด 3 ภูมิภาค กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้กำหนดวิธีการจัดทำข้อมูลประมาณการผลผลิตไม้ผลซึ่งสัมพันธ์กับระยะการเจริญพัฒนาของไม้ผล ดังนี้

(1.5.1) ขั้นตอนประมาณการผลผลิต เพื่อเก็บข้อมูลการออกดอกของไม้ผลเศรษฐกิจ

(1) ให้นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรที่รับผิดชอบแต่ละตำบล กำหนดกรอบตัวอย่างของหมู่บ้านออกเป็น 3 ขนาด จากน้อยไปมากตามขนาดพื้นที่ปลูกไม้ผล ดังนี้

กรอบตัวอย่าง	คำอธิบาย
หมู่บ้านขนาด S	หมู่บ้านที่มีพื้นที่ปลูกไม้ผลแต่ละชนิดน้อยกว่า 50 ไร่
หมู่บ้านขนาด M	หมู่บ้านที่มีพื้นที่ปลูกไม้ผลแต่ละชนิดตั้งแต่ 51-100 ไร่
หมู่บ้านขนาด L	หมู่บ้านที่มีพื้นที่ปลูกไม้ผลแต่ละชนิดมากกว่า 100 ไร่

(2) สุ่มรายชื่อเกษตรกรที่ปลูกไม้ผล ตามกรอบหมู่บ้านที่กำหนดในกรอบตัวอย่าง หมู่บ้านละ 5 ครัวเรือน เพื่อเป็นตัวแทนการติดตามสถานการณ์การออกดอกและติดผลของไม้ผล โดยต้องมีเจ้าของแปลงพยากรณ์ทั้งแปลงจริงและแปลงสำรวจรวมอยู่ในรายชื่อเกษตรกรที่สุ่มขึ้นมาด้วย เพื่อให้เป็นมาตรฐานทางวิชาการและเกิดความน่าเชื่อถือในการจัดเก็บข้อมูล นำข้อมูลมาถ่วงเฉลี่ยกับเกษตรกรรายอื่นที่ไม่ได้เป็นเจ้าของแปลงพยากรณ์

(3) ติดตามสถานการณ์ในการออกดอกในแต่ละแปลงทุก ๆ 10 วันว่ามีการออกดอกแล้วกี่เปอร์เซ็นต์ ดังนี้

- ลิ้นจี่ ให้นับที่ระยะช่อดอกสะเดา
- ลำไย ให้นับที่ระยะช่อดอกบาน
- พุเรียน ให้นับที่ระยะช่อดอกเหี่ยวติดินหนู
- เงาะ ให้นับที่ระยะช่อดอกสะเดา
- มังคุด ให้นับที่ระยะดอกกลม
- ลองกอง ให้นับระยะช่อดอกเขียว

(4) คำนวณร้อยละการออกดอกรวมทั้งหมดของตำบลนั้น ๆ โดยใช้วิธีการนับระยะการออกดอกด้วยสายตาเพื่อประเมินดูว่าร้อยละการออกดอกของพืชชนิดนั้นในภาพรวมทั้งหมู่บ้านออกดอกแล้วร้อยละเท่าไร จากนั้นเปรียบเทียบกับพื้นที่ให้ผลรวมของหมู่บ้านที่คัดเลือกมา ก็จะสามารถคำนวณออกมาเป็นร้อยละการออกดอกของตำบลนั้น

ตัวอย่าง ตำบล ก. มี 3 หมู่บ้าน (เป็นหมู่บ้านขนาด S) คัดเลือกตัวแทนเกษตรกรหมู่บ้านละ 5 ราย รวม 15 แปลง พื้นที่ให้ผลของเกษตรกร ทั้ง 15 แปลง เท่ากับ 220 ไร่

ชื่อหมู่บ้าน	ตัวแทนเกษตรกรที่คัดเลือก					พื้นที่รวม (ไร่)	ร้อยละ การออกดอก	พื้นที่การออกดอก (ไร่)
หมู่บ้าน ก	ก 1	ก 2	ก 3	ก 4	ก 5	120	10	12
หมู่บ้าน ข	ข 1	ข 2	ข 3	ข 4	ข 5	60	25	15
หมู่บ้าน ค	ค 1	ค 2	ค 3	ค 4	ค 5	40	15	6
รวมการออกดอกของตำบล ก						220	15	33

วิธีคำนวณพื้นที่การออกดอก โดยเทียบบัญญัติไตรยางค์

$$\text{หมู่บ้าน ก พื้นที่รวม 120 ไร่ ออกดอกแล้วร้อยละ 10} = \frac{120 \times 10}{100} = 12 \text{ ไร่}$$

$$\text{หมู่บ้าน ข พื้นที่รวม 60 ไร่ ออกดอกแล้วร้อยละ 25} = \frac{60 \times 25}{100} = 15 \text{ ไร่}$$

$$\text{หมู่บ้าน ค พื้นที่รวม 40 ไร่ ออกดอกแล้วร้อยละ 15} = \frac{40 \times 15}{100} = 6 \text{ ไร่}$$

$$\text{รวมพื้นที่ออกดอกของตำบล ก} = 12 + 15 + 6 = 33 \text{ ไร่ หรือคิดเป็น } \frac{33 \times 100}{220} = \text{ร้อยละ 15}$$

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลสรุปข้อมูลลงในแบบฟอร์มระดับตำบล

(5) คำนวณร้อยละการออกดอกรวมทั้งหมดของอำเภอ ซึ่งเป็นผลรวมมาจากร้อยละการออกดอกของแต่ละตำบลแล้วเปรียบเทียบกับพื้นที่ให้ผลรวมของอำเภอ ก็จะสามารถคำนวณออกมาเป็นร้อยละการออกดอกของอำเภอนั้น

$$\text{ร้อยละการออกดอกของอำเภอ} = \frac{(\text{พื้นที่การออกดอกของตำบล ก} + \text{พื้นที่การออกดอกของตำบล ข}) \times 100}{\text{พื้นที่ให้ผลทั้งหมดของอำเภอ}}$$

ตัวอย่าง ตำบล ก. มีพื้นที่ให้ผล 500 ไร่ ออกดอกแล้วร้อยละ 25 ตำบล ข. มีพื้นที่ให้ผล 300 ไร่ ออกดอกแล้วร้อยละ 30

$$\text{ร้อยละการออกดอกของอำเภอ} = \frac{\frac{25 \times 500}{100} + \frac{30 \times 300}{100}}{800} \times 100 = 26.87\%$$

(6) สำนักงานเกษตรอำเภอสรุปข้อมูลลงในแบบฟอร์มระดับอำเภอ ส่งให้สำนักงานเกษตรจังหวัด

(7) คำนวณร้อยละการออกดอกรวมทั้งหมดของจังหวัด ซึ่งเป็นผลรวมมาจากร้อยละการออกดอกของแต่ละอำเภอ แล้วเปรียบเทียบกับพื้นที่ให้ผลรวมของจังหวัด ก็จะสามารถคำนวณออกมาเป็นร้อยละการออกดอกของจังหวัด

$$\text{ร้อยละการออกดอกของจังหวัด} = \frac{(\text{พื้นที่การออกดอกของอำเภอ ก} + \text{พื้นที่การออกดอกของอำเภอ ข}) \times 100}{\text{พื้นที่ให้ผลทั้งหมดของจังหวัด}}$$

(8) สำนักงานเกษตรจังหวัดสรุปข้อมูลลงในแบบฟอร์มระดับจังหวัด ส่งให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาเกษตรเขตต่อไป

(1.5.2) การติดตามเพื่อประเมินปริมาณผลผลิตในแปลงพญากรณ์

(1) กำหนดช่วงเวลาในการประเมิน เพื่อคำนวณปริมาณผลผลิต ดังนี้

- **ลันจี** คำนวณผลผลิต 2 ระยะ คือระยะช่อสะเดากับระยะผลเล็ก

- ลำไย จำนวนผลผลิต 2 ไร่ คือระยะดอกบานกับระยะผลอ่อน
- ทุเรียน จำนวนผลผลิต 2 ไร่ คือระยะเหี่ยวติดหนูกับระยะตัดแต่งผล
- เงาะ จำนวนผลผลิต 2 ไร่ คือระยะช่อเสเดากับระยะผลเล็ก
- มังคุด จำนวนผลผลิต 2 ไร่ คือระยะดอกกลมกับระยะผลอ่อน
- ลองกอง จำนวนผลผลิต 2 ไร่ คือระยะดอกเขียวกับระยะติดผลอ่อน

(2) ใช้วิธีการสุ่มจำนวนต้นจากแปลงพยากรณ์ของเกษตรกรที่คัดเลือกมา
ต้นขนาดใหญ่ 5 ต้น ต้นขนาดปานกลาง 5 ต้น และต้นขนาดเล็ก 5 ต้น

1. จำนวนพื้นที่ใต้ทรงพุ่ม ให้ใช้สูตร $\frac{3.14 \times D^2}{4}$ D = เส้นผ่านศูนย์กลาง
2. จำนวนผลผลิตต่อต้น ให้ใช้สูตร = พื้นที่ใต้ทรงพุ่ม \times น้ำหนักของผลผลิตต่อตารางเมตร

ตัวอย่างการคำนวณปริมาณผลผลิตต่อไร่

(2.1) ลิ้นจี่ โดยต้นลิ้นจี่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง (D) 6 เมตร

$$\text{มีพื้นที่ใต้ทรงพุ่ม} = \frac{3.14 \times 6^2}{4} = 28.26 \text{ ตารางเมตร}$$

วิธีคำนวณ

- 1) ลิ้นจี่ให้นับว่า 1 ตารางเมตรมีกิ่งช่อดอก โดยให้คิดเพียงร้อยละ 70 ซึ่งลิ้นจี่ 1 ช่อดอก ให้ผลผลิตมีน้ำหนัก 0.3 – 0.7 กิโลกรัม
 - 2) คำนวณน้ำหนักของผลผลิตต่อตารางเมตร ซึ่งนับในพื้นที่ 1 ตารางเมตร ได้ 10 ช่อดอก (70% ของช่อดอก = 7 ช่อดอก) 1 ช่อดอก มีน้ำหนัก 0.5 กิโลกรัม สรุป น้ำหนักของผลผลิตต่อตารางเมตร = $7 \times 0.5 = 3.5$ กิโลกรัม
 - 3) ผลผลิตต่อต้น = $28.26 \times (7 \times 0.5) = 98.91$ กิโลกรัม
- ดังนั้น ถ้า 1 ไร่ มีลิ้นจี่ 20 ต้นคำนวณผลผลิตต่อไร่ = $20 \text{ ต้น} \times 98.91 \text{ กิโลกรัม}$
= 1,978.2 กิโลกรัม หรือ 1.98 ตัน

(2.2) ลำไย โดยต้นลำไยมีเส้นผ่านศูนย์กลาง (D) 6 เมตร

$$\text{มีพื้นที่ใต้ทรงพุ่ม} = \frac{3.14 \times 6^2}{4} = 28.26 \text{ ตารางเมตร}$$

วิธีคำนวณ

- 1) ลำไยให้นับว่า 1 ตารางเมตรมีกิ่งช่อดอก โดยให้คิดเพียงร้อยละ 70 ซึ่งลำไย 1 ช่อดอก ให้ผลผลิตมีน้ำหนัก 0.3 – 0.7 กิโลกรัม
 - 2) คำนวณน้ำหนักของผลผลิตต่อตารางเมตร ซึ่งนับในพื้นที่ 1 ตารางเมตร ได้ 10 ช่อดอก (70% ของช่อดอก = 7 ช่อดอก) 1 ช่อดอก มีน้ำหนัก 0.5 กิโลกรัม สรุป น้ำหนักของผลผลิตต่อตารางเมตร = $7 \times 0.5 = 3.5$ กิโลกรัม
 - 3) ผลผลิตต่อต้น = $28.26 \times (7 \times 0.5) = 98.91$ กิโลกรัม
- ดังนั้น ถ้า 1 ไร่มีลำไย 20 ต้นคำนวณผลผลิตต่อไร่ = $20 \text{ ต้น} \times 98.91 \text{ กิโลกรัม}$
= 1,978.2 กิโลกรัม หรือ 1.98 ตัน

(2.3) ทูเรียน โดยต้นทูเรียนมีเส้นผ่านศูนย์กลาง (D) 6 เมตร

$$\text{มีพื้นที่ใต้ทรงพุ่ม} = \frac{3.14 \times 6^2}{4} = 28.26 \text{ ตารางเมตร}$$

วิธีคำนวณ

1) ทูเรียนให้ทราบว่า 1 ตารางเมตร มี 1.5 ผล 1 ผล มีน้ำหนัก 3 กิโลกรัม

2) คำนวณน้ำหนักของผลผลิตต่อตารางเมตร ซึ่งนับในพื้นที่ 1 ตารางเมตร ได้ 1.5 ผล

ทูเรียน 1 ผล มีน้ำหนัก 3 กิโลกรัม

ผลผลิตต่อต้น = $28.26 \times (3 \times 1.5) = 127$ กิโลกรัม

ดังนั้นถ้า 1 ไร่มีทูเรียน 20 ต้น คำนวณผลผลิตต่อไร่ = $20 \text{ ต้น} \times 127 \text{ กิโลกรัม}$

= 2,540 กิโลกรัม หรือ 2.54 ตัน

(2.4) เงาะ โดยต้นเงาะมีเส้นผ่านศูนย์กลาง (D) 6 เมตร

$$\text{มีพื้นที่ใต้ทรงพุ่ม} = \frac{3.14 \times 6^2}{4} = 28.26 \text{ ตารางเมตร}$$

วิธีคำนวณ

1) เงาะให้ทราบว่า 1 ตารางเมตรมีกิ่งช่อดอก โดยให้คิดเพียงร้อยละ 70 เงาะ 1 ช่อดอก ให้ผลผลิตมีน้ำหนัก 0.4 – 0.8 กิโลกรัม

2) คำนวณน้ำหนักของผลผลิตต่อตารางเมตร ซึ่งนับในพื้นที่ 1 ตารางเมตร ได้ 10 ช่อดอก (70% ของช่อดอก = 7 ช่อดอก) 1 ช่อดอก มีน้ำหนัก 0.6 กิโลกรัม สรุป น้ำหนักของผลผลิตต่อตารางเมตร = $7 \times 0.6 = 4.2$ กิโลกรัม

ผลผลิตต่อต้น = $28.26 \times (7 \times 0.6) = 118$ กิโลกรัม

ดังนั้นถ้า 1 ไร่มีเงาะ 20 ต้น คำนวณผลผลิตต่อไร่ = $20 \text{ ต้น} \times 118 \text{ กิโลกรัม}$

= 2,360 กิโลกรัม หรือ 2.36 ตัน

(2.5) มังคุด โดยต้นมังคุดมีเส้นผ่านศูนย์กลาง (D) 6 เมตร

$$\text{มีพื้นที่ใต้ทรงพุ่ม} = \frac{3.14 \times 6^2}{4} = 28.26 \text{ ตารางเมตร}$$

วิธีคำนวณ

1) มังคุดให้ทราบว่า 1 ตารางเมตรมีกิ่งยอด โดยให้คิดเพียงร้อยละ 40

มังคุด 1 ยอด ให้ผลผลิตมีน้ำหนัก 70 กรัม

2) คำนวณน้ำหนักของผลผลิตต่อตารางเมตร ซึ่งนับในพื้นที่ 1 ตารางเมตร ได้ 40 ยอด (40% ของยอด = 16 ยอด) 1 ยอด มีน้ำหนัก 0.07 กิโลกรัม สรุป น้ำหนักของผลผลิตต่อตารางเมตร = $16 \times 0.07 = 1.12$ กิโลกรัม

ผลผลิตต่อต้น = พื้นที่ใต้ทรงพุ่ม + $\frac{1}{2}$ ความสูงของต้นมังคุด (วัดจากกิ่งแรกถึงปลายยอด) \times ผลผลิตต่อตารางเมตร
 $= 28.26 + \frac{1}{2} (6) \times (16 \times 0.07) = 35$ กิโลกรัม

ดังนั้นถ้า 1 ไร่มีมังคุด 16 ต้น คำนวณผลผลิตต่อไร่ = $16 \text{ ต้น} \times 35 \text{ กิโลกรัม}$

= 560 กิโลกรัม หรือ 0.56 ตัน

(2.6) ลองกอง โดยต้นลองกองมีเส้นผ่านศูนย์กลาง (D) 2 เมตร มีผลผลิตประมาณ 60 กิโลกรัมต่อต้น

วิธีคำนวณ

$$\text{มีผลผลิตต่อต้นประมาณ } \frac{60 \times 2}{4} = 30 \text{ กิโลกรัม}$$

ดังนั้น 1 ไร่มีลองกอง 30 ต้นต่อไร่

ต้นคำนวณผลผลิตต่อไร่ = 30 ต้น x 30 กิโลกรัม = 900 กิโลกรัม หรือ 0.9 ตัน

หมายเหตุ : ที่มาตัวอย่างการคำนวณปริมาณผลผลิตไม้ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมการบริหารจัดการผลไม้ภาคใต้ ปี 2562 วันที่ 6 – 7 กุมภาพันธ์ 2562 ณ โรงแรมแกรนด์ปาร์ค อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

(2) จัดทำ Focus Group ประเมินข้อมูลระดับอำเภอและระดับจังหวัด ดำเนินการโดย สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ เจ้าของแปลงพยานกรณในพื้นที่ ร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

วิธีการดำเนินงาน มีดังนี้

(2.1) สำนักงานเกษตรอำเภอจัดทำ Focus Group เป้าหมาย 15 คน/อำเภอ ประกอบด้วย เจ้าของแปลงพยานกรณ เกษตรกรในพื้นที่และผู้เกี่ยวข้องในระดับอำเภอ เพื่อประเมินข้อมูลการออกดอก – ผลผลิตในระดับอำเภอ แยกตามชนิดพืชตั้งแต่ก่อนฤดูกาลผลิต จนเสร็จสิ้นฤดูกาลผลิต จำนวน 3 ครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลเทียบเคียงประกอบการจัดทำข้อมูลเอกภาพและจัดทำแผนกระจายผลผลิตผลไม้ออกจากแหล่งผลิต หรือเชื่อมโยงผลผลิตจากแหล่งผลิตหลักอื่นเพื่อนำมากระจายผลไม้ให้กับจังหวัด เพื่อนำไปวางแผนการดำเนินงานบริหารจัดการผลไม้ร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรต่อไป

(2.2) สำนักงานเกษตรจังหวัดจัดทำ Focus Group เป้าหมาย 30 คน/จังหวัด ประกอบด้วย ตัวแทนเจ้าของแปลงพยานกรณ 1 ชนิดพืช/อำเภอ และผู้เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด เพื่อประเมินข้อมูลการออกดอก – ผลผลิตในระดับจังหวัด แยกตามชนิดพืชตั้งแต่ก่อนฤดูกาลผลิต จนเสร็จสิ้นฤดูกาลผลิต จำนวน 3 ครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลเทียบเคียงประกอบการจัดทำข้อมูลเอกภาพและจัดทำแผนการกระจายผลผลิตผลไม้ออกจากแหล่งผลิต หรือเชื่อมโยงผลผลิตจากแหล่งผลิตหลักอื่นเพื่อนำมากระจายผลไม้ให้กับจังหวัด เพื่อนำไปวางแผนการดำเนินงานบริหารจัดการผลไม้ร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรต่อไป

(2.3) การดำเนินการเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม จัดเวที หรือการจัดกิจกรรมเพื่อให้มีการระดมสมองเพื่อให้ได้ข้อมูลสนับสนุนการจัดทำแปลงพยานกรณและข้อมูลเอกภาพในการประเมินสถานการณ์ผลไม้ให้มีความชัดเจนและใกล้เคียงกับสถานการณ์ความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น ซึ่งรูปแบบดำเนินการสามารถทำได้ทั้งในรูปแบบปกติ หรือรูปแบบ New Normal ก็ได้ตามดุลยพินิจและความเหมาะสมของสถานการณ์นั้น ๆ

*****อนึ่ง การจัด Focus Group ทั้ง 2 ระดับ ควรดำเนินการทั้งก่อนและหลังกิจกรรมในข้อ 5.4.2 และ 5.4.3 ตามลำดับ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและการใช้ประโยชน์ของข้อมูลได้อย่างสูงสุด*****

(3) พัฒนาระบบที่รายงานสถานการณ์ผลไม้ในรูปแบบอัตโนมัติ ดำเนินการโดย สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาระบบที่รายงานสถานการณ์ผลไม้ทั้งในระดับส่วนภูมิภาคและระดับจังหวัดแบบอัตโนมัติ สำหรับใช้สนับสนุนการรายงานข้อมูลของศูนย์ปฏิบัติงานเฉพาะกิจ

ผลไม่รวมทั้งการสนับสนุนการสรุปข้อมูลเพื่อประเมินสถานการณ์ผลไม่จากแปลงพยากรณ์โดยการใช้สูตรคำนวณ
อัตโนมัติสร้างความเชื่อมั่นและเกิดความแม่นยำมากยิ่งขึ้นส่งผลให้ข้อมูลทันต่อสถานการณ์ความเป็นจริงในปัจจุบัน

สรุปผลงาน (output) ที่ได้จากกิจกรรม 5.4.3 ข้อ (1) – (3) คือ

- 1) รายงานสถานการณ์การออกดอกและปริมาณการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ ปี 2565 ระดับอำเภอ
- 2) รายงานสถานการณ์การออกดอกและปริมาณการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ ปี 2565 ระดับจังหวัด
- 3) บันทึกรายงานสถานการณ์ผลไม้ในรูปแบบอัตโนมัติ

5.5 บริหารจัดการโครงการ

5.5.1 ติดตามและประเมินผล ดำเนินการโดย สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร สำนักงานส่งเสริมและ
พัฒนาการเกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ เป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก พาหนะเพื่อใช้ในการ
ติดตามปัญหาอุปสรรค /แนวทางแก้ไข และประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ

5.5.2 สรุปผล ดำเนินการโดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง สสท.ที่ 5 จังหวัดสงขลา สสท.ที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานเกษตรจังหวัด เป็นการสรุปผลการดำเนินงานของกิจกรรมโครงการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้และขยายผลได้ในอนาคตโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดส่งผลการพิจารณาให้กับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ที่รับผิดชอบ จากนั้นให้รวบรวมเรียบเรียงแล้วเสนอกรมส่งเสริมการเกษตรต่อไป

สรุปผลงาน (out put) ที่ได้จากกิจกรรม 5.5 คือ

- 1) รายงานผลการดำเนินงานของจังหวัดส่งให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 3 , 5, 6
จำนวน 40 เล่ม
- 2) รายงานผลการดำเนินงานของภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ เสนอกรมส่งเสริมการเกษตร
จำนวน 3 เล่ม

6. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี 2564			ปี 2565								
	ด.ค. 64	พ.ย. 64	ธ.ค. 64	ม.ค. 65	ก.พ. 65	มี.ค. 65	เม.ย. 65	พ.ค. 65	มิ.ย. 65	ก.ค. 65	ส.ค. 65	ก.ย. 65
1. พัฒนความรู้และเพิ่มศักยภาพกระบวนการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรพัฒนาสินค้าไม้ผลอัตลักษณ์พื้นถิ่น												
1.1 จัดสัมมนาสร้างความเข้าใจโครงการ/การพัฒนาความรู้และศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการไม้ผล ในรูปแบบ New Normal												
1.2 จัดประชุมสร้าง Core Team เพื่อเพิ่มศักยภาพกระบวนการทำงานสินค้าไม้ผลอัตลักษณ์												
1.3 จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาความรู้เพื่อเสริมสร้าง												

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี 2564			ปี 2565								
	ต.ค. 64	พ.ย. 64	ธ.ค. 64	ม.ค. 65	ก.พ. 65	มี.ค. 65	เม.ย. 65	พ.ค. 65	มิ.ย. 65	ก.ค. 65	ส.ค. 65	ก.ย. 65
ศักยภาพเจ้าหน้าที่ไม่ผลในระดับพื้นที่												
2. พัฒนาเกษตรกรผลิตไม้ผล่อัตลักษณ์พื้นที่ที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่มาตรฐานเพื่อการรับรองสินค้า GI												
2.1 จัดอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสินค้าไม้ผล่อัตลักษณ์พื้นที่	←————→											
2.2 พัฒนาความรู้แก่เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาสินค้าไม้ผล่อัตลักษณ์กับแหล่งผลิตอื่นในรูปแบบ New Normal		←————→										
2.3 จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผล่อัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน		←————→										
2.4 จัดทำ/พัฒนาศักยภาพแปลงรวบรวมพันธุ์ไม้ผล่อัตลักษณ์	←											→
2.5 พัฒนาสินค้าไม้ผล่อัตลักษณ์สู่กระบวนการรับรองสินค้า GI และตรวจสอบย้อนกลับได้		←									→	
3. พัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่ม การตลาด การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สินค้าไม้ผล่อัตลักษณ์คุณภาพดีสู่ผู้บริโภค												
3.1 จัดงานส่งเสริมการบริโภคสินค้าไม้ผล่อัตลักษณ์คุณภาพดีข้ามถิ่นนอกแหล่งผลิต							←————→					
3.2 ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ผลไม้ไทย ปี 2565 ในรูปแบบ New Normal				←————→								
3.3 พัฒนารรจภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลไม้อัตลักษณ์		←————→										
3.4 พัฒนาจุดรวบรวมและการจัดชั้นคุณภาพไม้ผล่อัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น		←————→										
4. บริหารงานตามยุทธศาสตร์ผลไม้												
4.1 จัดประชุมคณะกรรมการ Fruit Board คณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานต่าง ๆ ภายใต้ Fruit Board	←————→											
4.2 ติดตามคาดคะเนสถานการณ์ผลไม้ระดับจังหวัด	←————→											
4.3 ติดตามคาดคะเนสถานการณ์ผลไม้ระดับอำเภอ	←————→											
4.4 จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำข้อมูลเอกภาพ		←————→					←————→					
4.5 จัดสัมมนาบูรณาการแผนบริหารจัดการผลไม้ในระดับภาค		←————→					←————→					
4.6 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำข้อมูลประมาณการผลิตไม้ผล												
4.6.1 สสำรวจแปลงพยากรณ์เพื่อประเมินสถานการณ์การผลิตไม้ผลระดับอำเภอ	←————→											
4.6.2 จัดทำ Focus Group เพื่อสรุปข้อมูลการประเมินสถานการณ์การผลิตในแปลงพยากรณ์ทั้งในระดับอำเภอและระดับจังหวัด	←————→											
4.6.3 พัฒนาการบันทึกรายงานสถานการณ์ผลไม้ในรูปแบบอัตโนมัติ	←————→											

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี 2564			ปี 2565								
	ต.ค. 64	พ.ย. 64	ธ.ค. 64	ม.ค. 65	ก.พ. 65	มี.ค. 65	เม.ย. 65	พ.ค. 65	มิ.ย. 65	ก.ค. 65	ส.ค. 65	ก.ย. 65
5. บริหารจัดการโครงการ												
5.1 ติดตาม และประเมินผล	←											→
5.2 สรุปผล							←					→

7. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (Output)

เกษตรกรผู้ผลิตไม้ผล จำนวน 1,550 ได้รับความรู้ในการพัฒนาการผลิต การตลาด การบริหารจัดการกลุ่มในการพัฒนาไม้ผลอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นของพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออก ภาคใต้และภาคใต้ชายแดน

ผลลัพธ์ (Outcome)

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้วางแผนการผลิต และการตลาด เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าไม้ผลอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคเหนือ ภาคตะวันออก ภาคใต้และภาคใต้ชายแดนที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และเพิ่มมูลค่าสู่การรองรับ GI ในอนาคต ร้อยละ 60

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : เกษตรกร จำนวน 1,550 ราย ได้รับความรู้ในการพัฒนาการผลิตไม้ผลอัตลักษณ์คุณภาพ โดยมีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตไม้ผลที่เหมาะสมกับศักยภาพตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นของพื้นที่ของภาคเหนือ ภาคตะวันออก ภาคใต้และภาคใต้ชายแดน และสร้างมูลค่าเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

เชิงคุณภาพ : มีสินค้าไม้ผลที่มีอัตลักษณ์และเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาคเหนือ ภาคตะวันออก ภาคใต้และภาคใต้ชายแดน สามารถเพิ่มมูลค่าด้วยมาตรฐานการรับรองสินค้า GI

8. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

8.1 นางสาวเพ็ญระพี ทองอินทร์ ตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมไม้ผล

เบอร์โทรศัพท์ : 0 2579 3816

E-mail: rapeepen@hotmail.com

8.2 นางสาวทัศนาศิตสร้าง ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

เบอร์โทรศัพท์ : 0 2579 3816

E-mail: tus_pre@hotmail.com

ตัวอย่าง การจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 5.2.3 จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน

	1.5 เมตร แปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน จังหวัด..... (.....) โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น ปี 2565 กิจกรรม ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น ชื่อเจ้าของสวน..... ที่ตั้งแปลง เลขที่.....ตำบล.....หมู่ที่.....อำเภอ..... สนับสนุนโดย สำนักงานเกษตรจังหวัด..... กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
1 เมตร	
2 เมตร	

รายละเอียดของป้ายแปลงเรียนรู้

- ป้ายแปลง 1 เมตร x 1.5 เมตร (กว้าง x ยาว)
- เสาสูง 2 เมตร

แบบสรุปข้อมูลแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน
 โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น ปี 2565
 กิจกรรม ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น
 กิจกรรมย่อยที่ 5.2.3 จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน
 อำเภอ.....จังหวัด.....

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ส่วนที่ 1 ข้อมูลแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน (.....)

1.1 ที่มา

1.2 ประเด็นองค์ความรู้ที่เป็นจุดเด่นเพื่อการเรียนรู้ภายในแปลงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

1.3 สภาพปัญหาอุปสรรค/

1.4 แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 2 รายงานผลการดำเนินงาน

2.1 จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่ได้มาตรฐาน (.....)

มีผู้มาขอใช้บริการจำนวน.....ครั้ง/ราย

ส่วนใหญ่ประเด็นที่มาขอใช้บริการคือ.....

2.2 ระดับความพึงพอใจ มีรายละเอียดดังนี้

ที่	ชื่อเกษตรกรชื่อกลุ่ม/ เกษตรกรที่มาขอใช้บริการ	ประเด็นที่มาขอใช้บริการ	ความพึงพอใจ		
			มาก	น้อย	ปานกลาง

2.3 งบประมาณที่ใช้

2.4 ภาพกิจกรรม

ลงชื่อผู้รายงานข้อมูล.....

()

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

หมายเลขโทรศัพท์.....

แบบสรุปข้อมูลทะเบียนเจ้าของแปลงพยากรณ์ (อำเภอบันทึกลงและจัดเก็บข้อมูล)

โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น

กิจกรรม ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น

กิจกรรมย่อยที่ 5.4.6 (1) สำรวจแปลงพยากรณ์เพื่อประเมินสถานการณ์ผลผลิตไม้ผลระดับอำเภอ

สำนักงานเกษตรอำเภอ.....จังหวัด.....

ชื่อ-สกุล (เกษตรกร)	เลขบัตรประจำตัวประชาชน	ที่อยู่บ้าน	พิกัดแปลง		ชนิดพืชที่ปลูก (พืชหลัก)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ปริมาณ ผลผลิต (ตัน)	ร้อยละการเก็บเกี่ยวผลผลิต (คาดการณ์)		
			X	Y				รุ่นที่ 1	รุ่นที่ 2	รุ่นที่ 3

ลงชื่อผู้รายงานข้อมูล.....

()

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

หมายเลขโทรศัพท์.....

เอกสารแนบ 4

รายงานสถานการณ์การออกดอกและปริมาณการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ ปี 2565 แล่งพยากรณ์ระดับอำเภอ

ตำบล..... อำเภอ จังหวัด

() ระหว่างวันที่ 1-10 เดือนปี 2565

() ระหว่างวันที่ 11-20 เดือนปี 2565

() ระหว่างวันที่ 21-30 เดือนปี 2565

พืช/พันธุ์	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	% การออก ดอก 10 วัน	% การออก ดอกสะสม	พื้นที่การ ออกดอก (ไร่)	ประมาณการ ผลผลิต (ตัน)	หมู่บ้านที่มี การออกดอก	หมายเหตุ
1. ลิ้นจี่							
2. ลำไย							
3. ทูเรียน							
4. มังคุด							
5. เงาะ							
6. ลองกอง							

หมายเหตุ การติดตามเพื่อรายงานสถานการณ์การออกดอกและประมาณการผลิต ให้นับระยะและประเมิน
ปริมาณผลผลิต ดังนี้

พืช	การติดตามเพื่อรายงาน สถานการณ์การออกดอก	การประมาณการผลิตให้คำนวณผลผลิต 2 ระยะ	
ลิ้นจี่	ให้นับที่ระยะช่อดอกสะเดา	1. ระยะช่อดอกสะเดา	2. ระยะผลเล็ก
ลำไย	ให้นับที่ระยะช่อดอกบาน	1. ระยะดอกบาน	2. ระยะผลอ่อน
ทุเรียน	ให้นับจากระยะเหี่ยวดต้นหนู	1. ระยะเหี่ยวดต้นหนู	2. ระยะตัดแต่งผล
เงาะ	ให้นับจากระยะช่อดอกสะเดา	1. ระยะช่อดอกสะเดา	2. ระยะผลเล็ก
มังคุด	ให้นับจากระยะดอกกลม	1. ระยะดอกกลม	2. ระยะผลอ่อน
ลองกอง	ให้นับจากระยะดอกเขียว	1. ระยะดอกเขียว	2. ระยะติดผลอ่อน

ลงชื่อผู้รายงานข้อมูล.....

()

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

หมายเลขโทรศัพท์.....

รายงานสถานการณ์การออกดอกและปริมาณการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ ปี 2564 แปรสภาพการณ์ระดับจังหวัด
จังหวัด

- () ระหว่างวันที่ 1-10 เดือนปี 2565
() ระหว่างวันที่ 11-20 เดือนปี 2565
() ระหว่างวันที่ 21-30 เดือนปี 2565

พืช/พันธุ์	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	% การออก ดอก 10 วัน	% การออก ดอกสะสม	พื้นที่การ ออกดอก (ไร่)	ปริมาณการ ผลผลิต (ตัน)	หมู่บ้านที่มี การออกดอก	หมายเหตุ
1. ลิ้นจี่							
2. ลำไย							
3. ทูเรียน							
4. มังคุด							
5. เงาะ							
6. ลองกอง							

หมายเหตุ การติดตามเพื่อรายงานสถานการณ์การออกดอกและปริมาณการผลิต ให้นับระยะและประเมิน
ปริมาณผลผลิต ดังนี้

พืช	การติดตามเพื่อรายงาน สถานการณ์การออกดอก	การประมาณการผลิตให้คำนวณผลผลิต 2 ระยะ	
ลิ้นจี่	ให้นับที่ระยะช่อดอกสะเดา	1. ระยะช่อดอกสะเดา	2. ระยะผลเล็ก
ลำไย	ให้นับที่ระยะช่อดอกบาน	1. ระยะดอกบาน	2. ระยะผลอ่อน
ทุเรียน	ให้นับจากระยะเหี่ยวติดดินหนู	1. ระยะเหี่ยวติดดินหนู	2. ระยะตัดแต่งผล
เงาะ	ให้นับจากระยะช่อดอกสะเดา	1. ระยะช่อดอกสะเดา	2. ระยะผลเล็ก
มังคุด	ให้นับจากระยะดอกกลม	1. ระยะดอกกลม	2. ระยะผลอ่อน
ลองกอง	ให้นับจากระยะดอกเขียว	1. ระยะดอกเขียว	2. ระยะติดผลอ่อน

ลงชื่อผู้รายงานข้อมูล.....

()

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

หมายเลขโทรศัพท์.....

ภาคผนวก

ขั้นตอนการปฏิบัติและดูแลรักษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลำไย (ในฤดู)

การเริ่มต้นและสิ่งที่ต้องปฏิบัติ		พัฒนาการและการปฏิบัติที่ถูกต้องของลำไย (ในฤดู)				
		มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม – มิถุนายน	กรกฎาคม – สิงหาคม	กันยายน
		(ออกดอก)	(ผสมเกสร)	(ติดผลและผลพัฒนา)	(เก็บเกี่ยว)	(ตัดแต่งกิ่ง)
การเตรียมการ	การปลูก	30 วัน	30 วัน	120 วัน	60 วัน	เริ่มต้นรอบใหม่
1. เตรียมดิน ที่ลุ่ม ขุดร่องยกแปลงขึ้นมาเพื่อเป็นการระบายน้ำ ที่ดอน ไถพรวน และปรับพื้นที่ให้สม่ำเสมอ 2. เตรียมพันธุ์ - ส่วนใหญ่นิยมใช้ต้นพันธุ์ที่มาจาก การเสียบกิ่ง จึงต้องตรวจสอบการเชื่อมติดของรอยแผลให้สมบูรณ์ - ตัดแต่งกิ่งยอดอ่อนออกบ้าง	1. ขุดหลุมปลูกขนาด 80 x 80 x 80 ซม. วางผังปลูก ระยะ 8 x 10 เมตร 2. ผสมดินปุ๋ยคอก และปุ๋ยร็อคฟอสเฟตในหลุมสูงประมาณ 2 ใน 3 3. ยกถุงกล้าวางในหลุม โดยให้ระดับของดินในถุงสูงกว่าระดับดินปากหลุมเล็กน้อย 4. ดึงถุงพลาสติกออก และกลบดินที่เหลือลงไป กดดินบริเวณโคนต้นให้แน่น 5. ปักไม้หลักและผูกเชือกยึดเพื่อป้องกันลมพัดโยก 6. หาววัสดุคลุมดินบริเวณโคนต้น เช่น ฟางข้าว หญ้าแห้ง 7. รดน้ำให้ชุ่ม 8. ทำร่มเงาพรางแสงแดด	1. เริ่มให้น้ำเล็กน้อยเมื่อออกดอก และเพิ่มปริมาณขึ้นตามลำดับ 2. เฝ้าระวังและป้องกันกำจัดแมลงทำลายช่อดอก เช่น - หนอนเจาะช่อดอกเกิน 20% พันคลอร์ไพริฟอส 30 มล./น้ำ 20 ล. - เพลี้ยหอย หรือเพลี้ยแป้งเกิน 20% พันคลอร์ไพริฟอส 30 มล./น้ำ 20 ลิตร 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน 3. พ่นสารป้องกันกำจัดแมลงก่อนดอกบาน หลีกเลี่ยงช่วงดอกบาน	1. ให้น้ำอัตรา 250 – 350 ลิตร/ต้น สัปดาห์ละ 2 ครั้ง 2. นำผึ้งมาเลี้ยงเพื่อช่วยในการผสมเกสร 3. เฝ้าระวังเพลี้ยไฟ ไม่ให้เกิน 3 เพลี้ยไฟ/ต้น 30% โดยพ่นอิมิดาโคลพริด 8 มล./น้ำ 20 ล. 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน	1. ให้น้ำอัตรา 250 -350 ลิตร/ต้น สัปดาห์ละ 2 ครั้ง 2. เมื่อติดผลใส่ปุ๋ยเคมี เช่น 15-15-15 ผสม 46-0-0 สัดส่วน 1 : 1 อัตรา 1 – 2 กก./ต้น 3. มวนลำไยเกิน 20% พ่นคาร์ลาริล 40 ก./น้ำ 20 ล. 4. เพลี้ยหอยหรือเพลี้ยแป้งเกิน 20% พันคลอร์ไพริฟอส 30 มล./น้ำ 20 ล. 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน 5. ป้องกันกำจัดผีเสื้อมวนหวาน ด้วยกับดักไฟฟ้า หรือเหยื่อพิษ 6. ก่อนเก็บเกี่ยว 30 วัน ใส่ปุ๋ยเคมี 0-0-60 หรือ 13-13-21 อัตรา 1-2 กก./ต้น	1. เก็บเกี่ยวประมาณ 22 สัปดาห์หลังติดผล ข้อสังเกตคือ เปลือกผลเรียบเกือบไม่มีกระ และสีน้ำตาลอ่อน 2. หักหรือตัดช่อผลให้มีใบย่อยสุดท้ายติดไปด้วย 3. รวบรวมผลผลิตไว้ในภาชนะ หรือสถานที่ที่สะอาด 4. ตัดแต่งช่อผล คัดขนาด (AA, A และ B) และคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานลำไย	1. ตัดแต่งกิ่งหลังเก็บเกี่ยว โดยตัดกิ่งกลางทรงพุ่มที่อยู่ในแนวตั้งเหลือตอกิ่ง หรือเปิดกลางทรงพุ่มให้รับแสงสว่างมากขึ้น กิ่งทับซ้อน กิ่งแห้งตาย หรือโรค – แมลงทำลาย 2. เก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงดินให้เหมาะสมธาตุอาหารที่พืชต้องการจากดินควบคู่กับการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 10 – 20 กก./ต้น และปุ๋ยเคมี 15-15-15 ผสม 46-0-0 สัดส่วน 1:1 อัตรา 1-2 กก./ต้น
ปกติลำไยจะเริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 4 – 5		ลำไยใช้เวลา 8 เดือนหลังดอกบานจึงเก็บเกี่ยวได้				

ขั้นตอนการปฏิบัติและดูแลรักษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลำไย (นอกฤดู)

การเริ่มต้นและสิ่งที่ต้องปฏิบัติ		พัฒนาการและการปฏิบัติที่ถูกต้องของลำไย (นอกฤดู)				
มีนาคม	เมษายน – พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน – ธันวาคม	มกราคม – กุมภาพันธ์
(ตัดแต่งกิ่ง)	(เตรียมดินให้พร้อม)	(ราดสาร)	(ออกดอก)	(ผสมเกสร)	(ติดผลและผลพัฒนา)	(เก็บเกี่ยว)
		เริ่มต้น	30 วัน	30 วัน	120 วัน	60 วัน
1. ตัดแต่งกิ่งหลังเก็บเกี่ยวโดยตัดกิ่งกลาง กิ่งทับซ้อน กิ่งแห้งตาย หรือโรค – แมลงทำลาย 2. เก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงดินให้เหมาะสมกับธาตุอาหารที่พืชต้องการจากดิน 3. ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 10-20 กก./ต้น และปุ๋ยเคมี 15-15-15 4. ผสม 46-0-0 สัดส่วน 1:1 อัตรา 1-2 กก./ต้น	1. ป้องกันกำจัดแมลงช่วงแตกใบอ่อน - โรยยาเกิน 10% พ่นกำมะถันผง 40 ก./น้ำ 20 ล. หรืออามีทราซ 40 มล./น้ำ 20 ล. 2-3 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน - หนอนคืบเกิน 20% พ่นคาร์บาริล 40 ก./น้ำ 20 ล. 2. ใส่ปุ๋ยเคมี 0-46-0 ผสม 0-0-60 สัดส่วน 1:1 ประมาณ 1-2 กก./ต้น 3. พ่นปุ๋ยเคมี 0-52-34 อัตรา 150 ก./น้ำ 20 ล. 2 ครั้ง ห่าง 10-14 วัน	1. เลือกต้นที่สมบูรณ์ และใบเต็มที่ 2. กำจัดวัชพืช และใบแห้งในทรงพุ่ม 3. ดินแห้งเกินไปควรรดน้ำให้ชื้น ดินชุ่มเกินไปปล่อยให้ดินแห้ง 4. หวานสารโพแทสเซียมคลอไรด์ 100-120 ก./กก. ทรงพุ่ม 1 ม. 5. รดน้ำให้ชื้นทุกวัน 3-5 วัน	1. เริ่มให้น้ำเล็กน้อยเมื่อออกดอก และเพิ่มปริมาณขึ้นตามลำดับ 2. เฝ้าระวังและป้องกันกำจัดแมลงทำลายไฟรฟอส 30 มล./น้ำ 20 ล. - เพลี้ยหอยหรือเพลี้ยแป้งเกิน 20% พ่นคลอร์ไพริฟอส 30 มล. 3. ผสมบีโตรเลียมสเปรย์ออยล์ 30 มล./น้ำ 20 ล. 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน 4. พ่นสารป้องกันกำจัดแมลงก่อนดอกบาน หลีกเลี่ยงช่วงดอกบาน	1. ให้น้ำอัตรา 250-350 ลิตร/ต้น สัปดาห์ละ 2 ครั้ง 2. นำผึ้งมาเลี้ยงในสวน เพื่อช่วยผสมเกสร 3. เฝ้าระวังเพลี้ยไฟไม่ให้เกิน 30% โดยพ่นอิมิดาโคลพริด 8 มล./น้ำ 20 ล. 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน	1. ให้น้ำอัตรา 250-350 ลิตร/ต้น สัปดาห์ละ 2 ครั้ง 2. เมื่อติดผลใส่ปุ๋ยเคมี เช่น 15-15-15 ผสม 46-0-0 สัดส่วน 1:1 อัตรา 1-2 กก./ต้น 3. มวนลำไยเกิน 20% พ่นคาร์บาริล 40 ก./น้ำ 20 ล. 4. เพลี้ยหอย หรือเพลี้ยแป้งเกิน 20% พ่นคลอร์ไพริฟอส 30 มล. ผสมบีโตรเลียมสเปรย์ออยล์ 30 มล./น้ำ 20 ล. 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน 5. ป้องกันกำจัดผีเสื้อมวนหวานด้วยกับดักไฟฟ้า หรือเหยื่อพิษ 6. ก่อนเก็บเกี่ยว 30 วัน ใส่ปุ๋ยเคมี 0-0-60 หรือ 13-13-21 อัตรา 1-2 กก./ต้น	1. เก็บเกี่ยวประมาณ 22 สัปดาห์ หลังติดผล เปลือกผลเรียบเกือบไม่มีกระ และสีน้ำตาลอ่อน 2. หัก หรือตัดข้อผลให้มีใบย่อยสุดท้ายติดไปด้วย 3. รวบรวมผลผลิตไว้ในภาชนะหรือสถานที่ที่สะอาด 4. ตัดแต่งข้อผล คัดขนาด (AA, A และ B) และคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานลำไย
ปฏิบัติกับต้นลำไยที่มีอายุตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป		ลำไยใช้เวลา 8 เดือนหลังดอกบานจึงเก็บเกี่ยวได้				

ขั้นตอนการปฏิบัติและดูแลรักษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลิ้นจี่

การเริ่มต้นและสิ่งที่ต้องปฏิบัติ		พัฒนาการและการปฏิบัติที่ถูกต้องของลิ้นจี่				
		มกราคม	กุมภาพันธ์ - มีนาคม	เมษายน - พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม - ธันวาคม
		(ออกดอก)	(ติดผลและผลพัฒนา)	(เก็บเกี่ยว)	(ตัดแต่งกิ่ง)	(แตกใบอ่อน-แทงช่อดอก)
การเตรียมการ	การปลูก	30 วัน	60 วัน	60 วัน	30 วัน	เริ่มต้นรอบใหม่
2. เตรียมดิน ที่ลุ่ม ขุดร่องยกแปลงขึ้นมาเพื่อเป็นการระบายน้ำ ที่ดอน ไถพรวน และปรับพื้นที่ให้สม่ำเสมอ 2. เตรียมพันธุ์ ควรจะเตรียมกิ่งตอนไว้ล่วงหน้าให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรงตั้งตัวได้แล้ว โดยเลี้ยงไว้ในเรือน เพาะชำก่อนนำลงปลูก	1. ปลูกในช่วงต้นฤดูฝน ขุดหลุมปลูกให้มีขนาด 50 X 50 X 50 ซม. ระยะปลูก 8 x 10 ม. 2. ผสมดิน ปุ๋ยคอก และปุ๋ยร็อคฟอสเฟตเข้าด้วยกันในหลุมสูงประมาณ 2 ใน 3 ของหลุม 3. ยกถุงกล้าต้นไม้วางในหลุม โดยให้ระดับของดินในถุงสูงกว่าระดับดินปากหลุมปลูกเล็กน้อย 4. ดึงถุงพลาสติกออก กลบดินที่เหลือลงไป ในหลุม แล้วกดดินบริเวณโคนต้นให้แน่น 5. ปักไม้หลักและผูกเชือกยึดเพื่อป้องกันลมพัดโยก 6. หาววัสดุคลุมดินบริเวณโคนต้น เช่น ฟางข้าว หญ้าแห้ง จากนั้นรดน้ำให้ชุ่ม 7. ทำร่มเงา เพื่อช่วยพรางแสงแดด	1. ให้น้ำสม่ำเสมอ 2. ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรค และแมลง	1. ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 2. ให้น้ำสม่ำเสมอ 3. ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรค และแมลง 4. ห่อผลเมื่อเปลือกเริ่มเปลี่ยนสี	1. ดัชนีการเก็บเกี่ยว ผลลิ้นจี่แก่หลังจากดอกบานประมาณ 4 เดือน และผลมีขนาด โตเต็มที่ สีของผลเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีชมพูปนแดง ให้ผลกว้างออกฐานของหนามที่เปลือกขยายออก ปลายหนามแหลม ร่องหนามถ่างออกเห็นได้ชัด เนื้อแห้ง กลิ่นหอม รสหวาน 2. ควรเก็บเกี่ยวในเวลาที่แสงแดดไม่ร้อนจัด แล้วขนย้ายมารวมกันที่ร่ม ทำการตัดแต่งข้อผล คัดขนาดและจัดชั้นคุณภาพ บรรจุภาชนะ	ใส่ปุ๋ยคอก และปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 1. ตัดแต่งกิ่งหลังเก็บเกี่ยว ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรค และแมลง ใส่ปุ๋ยคอก และปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 2. ระยะแตกใบอ่อน พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรค แมลง 3. ใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีสูตร 8-24-24 4. งดการให้น้ำ 5. กำจัดวัชพืช 6. คั่น หรือรดด้วยสวด 7. คลายสวดหลัง 30-45 วัน	

ขั้นตอนการปฏิบัติและดูแลรักษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนในฤดู (ภาคตะวันออก)

การเริ่มต้นและสิ่งที่ต้องปฏิบัติ		พัฒนาการและการปฏิบัติที่ถูกต้องของทุเรียน (ในฤดู)				
		มกราคม-กุมภาพันธ์	มีนาคม-เมษายน	พฤษภาคม - กรกฎาคม	สิงหาคม – พฤศจิกายน	กันยายน
		(ระยะออกดอก-ติดผลขนาดเล็ก)	(ระยะผลกำลังเจริญเติบโต)	(ระยะผลเริ่มแก่และเก็บเกี่ยว)	(ระยะแตกใบอ่อนเก็บเกี่ยว)	(ระยะเริ่มออกดอก)
การเตรียมการ	การปลูก	60 วัน	60 วัน	90 วัน	120 วัน	เริ่มต้นรอบใหม่
3. เตรียมดิน ที่ลุ่ม ยก่องสวนให้สั้นร่องกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ร่องน้ำกว้าง 1.5 เมตร ลึก 1 เมตร มีระบบระบายน้ำเข้า-ออก ที่ดอน ไถพรวน ปรับพื้นที่ให้เรียบ และขุดร่องระบายน้ำภายในสวน 2. การเลือกต้นพันธุ์ ต้นแข็งแรง ไม่ค้ำปี ตรงตามพันธุ์ ต้นต่อเป็นพันธุ์พื้นเมืองทนต่อโรครากเน่าโคนเน่าระบบรากไม่ชดหรืออ มีใบหนาสีเขียวเข้ม 3. ระยะปลูก - ระบบสี่เหลี่ยมจัตุรัสหรือสามเหลี่ยมด้านเท่า ระยะปลูก 8X8 เมตร หรือ 10X10 เมตร - ระบบแถวกว้างต้นชิดระยะปลูกระหว่างแถวและต้น 10X5 เมตร หรือ 12X6 เมตร	1. แบบเตรียมหลุมปลูก ขุดหลุมขนาด50x50x 50 เซนติเมตร ผสมดินปลูกด้วยหญ้าแห้ง ปุ๋ยคอก และปุ๋ยเคมีตากดินไว้ระยะหนึ่งจนดินยุบตัวคงที่ เติมดินผสมลงไปอีกจนเต็ม ปลูกต้นพันธุ์ในหลุมให้รอยต่อระหว่างต้นพันธุ์และต้นตออยู่สูงกว่าระดับดิน กลบดินรอบต้นพันธุ์ให้แน่น 2. แบบนั่งแท่นหรือยกโคก ไม่ต้องขุดหลุมปลูก วางต้นพันธุ์แล้วขุดดินมากลบจนอยู่ในระดับเดียวกับผิวดินของต้นพันธุ์ ในลักษณะลาดเอียงออกไปโดยรอบรัศมีประมาณ 1 เมตร กลบดินให้แน่น พรวนดินและขุดดินเพื่อขยายโคนปีละ 1-3 ครั้ง จนเริ่มให้ผลผลิตจึงหยุด	การให้น้ำ ก่อนดอกบาน 7-10 วันจนถึงติดผลในระยะป็น ลดการให้น้ำลงโดยให้เพียง 70 % ของปกติ หลังจากนั้นให้เพิ่มปริมาณขึ้นที่ละน้อยตามการเจริญเติบโตของผล การช่วยผสมเกสร เพื่อให้ทุเรียนติดผลดีขึ้น ใช้เกสรตัวผู้จากต้นที่ต่างพันธุ์กัน ดังนี้ - เตรียมเกสรตัวผู้เวลา 19.00-19.30 น. ตัดเกสรตัวผู้ที่มีละอองเกสรสีขาวเกาะอยู่ - ทำการผสมเกสรตั้งแต่เวลา 19.30 น. โดยใช้พู่กันหรือแปรงขนอ่อนแตะละอองเกสรตัวผู้ไปป้ายที่ยอดเกสรตัวเมีย ป้องกันกำจัดโรคแมลง (ตามคำแนะนำบนฉลาก)	การให้น้ำ ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ การใส่ปุ๋ย หลังดอกบาน 30 วัน ให้ปุ๋ยทางดิน สูตร 12-12-17-2 หรือ 4-16-24-4 อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อต้น ถัดมาขนาดความสมบูรณ์ให้ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ (น้ำตาเกลือโคส 600 กรัม ปุ๋ยอิมมิกแอสค 20 ซีซี ปุ๋ยเกร็ดสูตร 15-30-15 หรือ 10-20-30 จำนวน 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร) พร้อมสารป้องกันโรค แมลง ยาจับใบ การตัดแต่งผล - ครั้งที่ 1 หลังดอกบาน3-4 สัปดาห์ตัดผลที่ไม่ดีออก โดยเหลือจำนวนผลมากกว่าที่จะเก็บไว้จริง 60-80% โดยให้ผลกระจายอย่างสม่ำเสมอทั่วทั้งกิ่ง - ครั้งที่ 2 หลังดอกบาน 5-6 สัปดาห์ ตัดผลเล็ก เบี้ยว ที่มีอาการไหม้แดง - ครั้งที่ 3 หลังดอกบาน 7-8 สัปดาห์ ตัดผลเล็ก เหลือผลไว้เท่าที่จะไว้จริง การค้ำโยงกิ่ง ทำหลังแต่งผลครั้งที่ 3 การควบคุมการแตกใบอ่อน ถ้าพบว่าทุเรียนจะแตกใบอ่อนให้ยับยั้งโดยการฉีดพ่นปุ๋ยทางใบสูตร 13-0—45 อัตรา 150-300 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ถ้าไม่ได้ผลให้ฉีดซ้ำอีกครั้งห่างจากครั้งแรก 1-2 สัปดาห์ การป้องกันกำจัดโรคแมลง (ตามคำแนะนำบนฉลาก)	การเก็บเกี่ยว - เก็บเกี่ยวผลที่แก่เต็มที่โดยสังเกตจากลักษณะของผลและนับอายุผล - ตัดเหนือบริเวณปลิงของก้านผล วส่งลงมาอย่างระมัดระวัง อย่าให้ผลตกกระแทกพื้น - ห้ามวางผลทุเรียนบนพื้นดินในสวนโดยตรงเพื่อป้องกันการติดเชื้อราสาเหตุของโรคผลเน่า การตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรค กิ่งแห้งตาย กิ่งน้ำค้าง การใส่ปุ๋ย ใส่ปุ๋ยหลังแต่งกิ่งเพื่อกระตุ้นให้มีการแตกกิ่งก้านสาขาและใบอ่อนที่สมบูรณ์โดยให้ปุ๋ยทางดินสูตร 15-15-15,16-16-16 ประมาณ 1-3 กิโลกรัมต่อต้นและปุ๋ยอินทรีย์ 10-20 กิโลกรัม ต่อต้น การป้องกันกำจัดโรคแมลง ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันและกำจัดตามคำแนะนำ	1. เก็บเกี่ยวประมาณ 22 สัปดาห์หลังติดผล ข้อสังเกตคือ เปลือกผลเรียบเกือบไม่มีกระ และสีน้ำตาลอ่อน 2. หักหรือตัดข้อผลให้มีใบย่อยสุดท้ายติดไปด้วย 3. รวบรวมผลผลิตไว้ในภาชนะ หรือสถานที่ที่สะอาด	1. ตัดแต่งกิ่งหลังเก็บเกี่ยวโดยตัดกิ่ง กิ่งทาบ กิ่งแขนซ้อน กิ่งแห้งตาย หรือโรค – แมลงทำลายกับน้ำค้าง 2. เก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงดินให้เหมาะกับธาตุอาหารที่พืชต้องการจากดินควบคู่กับการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 10 – 20 กก./ต้น และปุ๋ยเคมี 15-15-15 ผสม 46-0-0 สัดส่วน 1:1 อัตรา 1-2 กก./ต้น
ปกติทุเรียนจะเริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 4 – 5		ทุเรียนใช้เวลา 4 เดือน (ประมาณ 120 วัน) หลังดอกบานจึงเก็บเกี่ยวได้				

ขั้นตอนการปฏิบัติและดูแลรักษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมังคุดในฤดู (ภาคตะวันออก)

การเริ่มต้นและสิ่งที่ต้องปฏิบัติ		พัฒนาการและการปฏิบัติที่ถูกต้องของมังคุด				
		ส.ค.-พ.ย.	ธ.ค.-ม.ค.	ก.พ.-เม.ย.	พ.ค.-มิ.ย.	ก.ค.
		(แตกใบอ่อน-ออกดอก)	(ออกดอก)	(ติดผลและผลพัฒนา)	(เก็บเกี่ยว)	(ตัดแต่งกิ่ง)
การเตรียมการ	การปลูก	120 วัน	60 วัน	90 วัน	60 วัน	เริ่มต้นรอบใหม่
1. เตรียมดิน ที่ลุ่ม ขุดร่องยกแปลง ขึ้นมาเพื่อเป็นการ ระบายน้ำ ที่ดอน ไถพรวน และ ปรับพื้นที่ให้ สม่ำเสมอ 2. เตรียมพันธุ์ - เลือกต้นพันธุ์ที่ แข็งแรง มีอายุไม่ น้อยกว่า 2 ปี สูงไม่ ต่ำกว่า 30 ซม. ระบบรากดี ไม่ชงง ในถุง	1. ขุดหลุมปลูกกว้างและ ลึกประมาณ 30-80 ซม. 2. ผสมดินปุ๋ยคอก 5 กก. และปุ๋ยร็อคฟอสเฟต 1 กก. รองก้นหลุมด้วยหญ้าแห้ง หรือทรายหยาบสูง ประมาณ 6 นิ้ว แล้วใส่ดิน ที่ผสมลงไป 3. ตัดแต่งรากโดยกรีดกัน สูง 1 นิ้ว ถ้ามีรากม้วน งอที่ก้นถุงก็ให้ตัดออก 4. วางต้นกล้าลงบน ตำแหน่งที่จะปลูก แคะ พลาสติกออก กลบดินที่ เหลืออยู่รอบต้นกล้า 5. ปักไม้หลักกับต้นกล้า 6. คลุมดินบริเวณโคนต้น 7. รดน้ำให้ชุ่ม 8. ทำร่มเงาพรางแสงแดด	1. ชักน้ำให้แตกใบอ่อนโดยการพ่นปุ๋ยยูเรีย อัตรา 100- 200 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทั้งต้น 2. ป้องกันไม่ให้เกิดโรคมารทำลายใบอ่อน เช่น โรคใบจุด พ่นคาร์เบนดาซิม 50 % ดับบลิวพี อัตรา 10-15 กรัม/ น้ำ 20 ลิตร 3. ป้องกันกำจัดโรค แมลงไม่ให้ทำลายใบอ่อน เฝาระวัง แมลงศัตรูพืชที่สำคัญ เช่น เพลี้ยไฟ พ่นอิมิดาโคลพริด 10 % เอสแอล อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร 4. จัดการปุ๋ยเพื่อความสะดวกของต้นโดยพ่นด้วย ปุ๋ยเคมีทางใบสูตร 15-30-15 หรือ 20-20-20 อัตรา 60 กรัม ร่วมกับกรดฮิวมิก อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร ให้ ทั่วทรงพุ่ม 5. เตรียมความพร้อมในการออกดอกช่วงปลายฤดูฝน ก่อนออกดอก ประมาณ 1 เดือน โดยใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 8-24-24 หรือ 9-24-24 หรือ 13-13-21 หว่านให้ทั่ว ทรงพุ่ม 1/2 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 6. ชักน้ำการออกดอกงดการให้น้ำ ปล่อยให้ต้นมังคุด ผ่านช่วงแล้งจนก้านระหว่างข้อสุดท้ายของยอดแสดง อาการเหี่ยวอย่างชัดเจน ใบคู่สุดท้ายของยอดเริ่มมี อาการใบตก ให้น้ำครั้งแรกในปริมาณ 35-40 มม. ทุก 7-10 วัน ในปริมาณ 17.5-20 มม. จนกว่าต้นมังคุดจะ ออกดอกมากกว่าหรือเท่ากับ 15 % ของจำนวนยอด ทั้งหมด	1. จัดการน้ำเพื่อ ควบคุมปริมาณดอก สัปดาห์ที่ 1 หลังออก ดอก โดยให้น้ำอย่าง สม่ำเสมอทุกวัน 2. ป้องกันกำจัด แมลงศัตรูทำลาย ดอก เช่น เพลี้ยไฟ พ่นด้วย อิมิดาโคล พริด 10 % เอสแอล อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร 3. จัดการเพื่อ ส่งเสริมการพัฒนา ของผลและเพิ่ม ปริมาณผลผลิต คุณภาพ เช่น เพลี้ย ไฟ พ่นด้วย อิมิดา โคลพริด 10 % เอส แอล อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร	1. ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูทำลายผล มังคุด เช่น เพลี้ยไฟ พ่นด้วย อิมิดา โคลพริด 10 % เอสแอล อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร 2. ควบคุมปริมาณผลต่อต้นให้ เหมาะสม ถ้ามีมากกว่า 50 % ของ ยอดทั้งหมด ให้ใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 3-5 กก./ต้น หว่านใต้ทรงพุ่ม เพื่อทำ ให้ผลร่วง เหลือ 35-50 % 3. จัดการปุ๋ยเพื่อส่งเสริมการ พัฒนาการของผล ดังนี้ - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 หรือ 12- 12-17+2 หว่านให้ทั่วทรงพุ่ม 1/3 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม - เพิ่มปริมาณการให้น้ำ จาก 80 % เป็น 90 % ของอัตราการระเหยน้ำ จากภาชนะน้ำชนิด A - พ่นปุ๋ยทางใบ อัตรา 30-40 มล./น้ำ 20 ล. จำนวน 3 ครั้ง ทุก 7 วัน - ให้น้ำ อัตรา 80 % ของอัตราการ ระเหยน้ำจากภาชนะน้ำชนิด A ทุก 3 วัน ต่อเนื่องจนถึงเก็บเกี่ยว	1. เก็บเกี่ยวโดยใช้ เครื่องมือ ตะกร้อผ้า ทำแบบพื้นตั้งและพื้น นอน เพื่อป้องกันไม่ ให้ผลมังคุดร่วงหล่น หรือกระแทกรุนแรง เลือกเก็บเฉพาะผล สุกแก่ในระยะ สายเลื่อ 2. หลังเก็บเกี่ยวแล้ว เก็บไว้ในมีร่ม ทำ ความสะอาดผล ชู ดที่เปลือกออก และคัดแยกคุณภาพ ก่อนจำหน่าย	1. จัดการปุ๋ยเพื่อชักนำการแตก ใบอ่อน 2. ใส่ปุ๋ยคอกโดยหว่านใต้ทรง พุ่มในอัตรา กก./ต้น เท่ากับ 4 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 3. ใส่ปุ๋ยเคมี 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา กก./ต้น เท่ากับ 1/2 เท่าของ เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่มหรือใส่ ตามค่าวิเคราะห์ดิน 4. คลุมโคนด้วยเศษซากพืช 5. ตัดแต่งกิ่งด้านข้างตัดยอด ส่วนที่สูงเกิน ตัดกิ่งประธาน หรือกิ่งรองออกด้านละ 1-5 กิ่ง 6. กำจัดวัชพืช
ปกติมังคุดจะเริ่มให้ผลผลิตประมาณปีที่ 7 หลังปลูก		มังคุดใช้เวลาประมาณ 120 วัน หลังดอกบานจึงเก็บเกี่ยวได้				

ขั้นตอนการปฏิบัติและดูแลรักษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเงาะในฤดู (ภาคตะวันออก)

การเริ่มต้นและสิ่งที่ต้องปฏิบัติ		พัฒนาการและการปฏิบัติที่ถูกต้องของเงาะ				
		กรกฎาคม – กันยายน	ตุลาคม-พฤศจิกายน	ธันวาคม – มกราคม	กุมภาพันธ์ – มีนาคม	เมษายน - มิถุนายน
		(เตรียมต้นหลังการเก็บเกี่ยว)	(เตรียมต้นก่อนการออกดอก)	(ระยะออกดอก)	(ระยะผลพัฒนา)	(ระยะเก็บเกี่ยวและจัดการหลังเก็บเกี่ยว)
การเตรียมการ	การปลูก	90 วัน	60 วัน	60 วัน	60 วัน	90 วัน
1. การเตรียมพื้นที่ โดยการไถพรวน ปรับพื้นที่ให้เรียบและขุดร่องระบายน้ำในแปลง 2. การเลือกต้นพันธุ์ ต้นพันธุ์ที่นำมาปลูกได้จากการตอนกิ่ง การทาบกิ่ง การติดตาที่มีความสมบูรณ์แข็งแรง 3. ระยะปลูก ระยะปลูก 8x8 หรือ 10x10	1. เตรียมพื้นที่ปลูก ขุดหลุมกว้าง ยาว ลึก ประมาณ 50X50X50 เซนติเมตร ถ้าดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำควรมีขนาด 1X1X1 เมตร ผสมดินปลูกด้วยหินฟอสเฟต 2 ก.ก. กระป๋องนมและปุ๋ยคอกแห้ง 10 ก.ก. กลบลงในหลุมให้ระดับดินสูงกว่าระดับเดิม 20-25 เซนติเมตร 2. การปลูก วางกิ่งพันธุ์ติดตรงกลางหลุม กลบดินให้สูงกว่าระดับดินเดิมไม่เกิน 1 นิ้ว อย่าให้สูงถึงรอยแผลที่ติดตา ใช้ไม้เป็นหลักผูกยึดกิ่งเพื่อป้องกันต้นล้ม	1. ตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งกิ่งกระโดง กิ่งเป็นโรค และแมลงทำลาย กิ่งในทรงพุ่มกิ่งไม่สมบูรณ์ เพื่อมีการแตกยอดใหม่ 2. การกำจัดวัชพืช ทุกครั้งก่อนการใส่ปุ๋ย 3. การใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา 1-3 กิโลกรัมต่อต้น เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ของต้น 4. เฝ้าระวังป้องกันกำจัด หนอนคืบกินใบ แมลงค่อมทอง และโรคราแป้ง ราสีชมพู	ช่วงปลายฝนให้ปุ๋ย 8-24-24 การให้น้ำเพื่อกระตุ้นการออกดอก โดยให้น้ำอัตรา 30-35 มิลลิเมตร แล้วหยุดเพื่อรอดูอาการภายใน 7-10 วัน หากตายอดมีการพัฒนาและสีของตาเปลี่ยนจากสีน้ำตาลดำเป็นสีน้ำตาลทองก็เริ่มให้น้ำอีกครั้งหนึ่งในอัตราเท่าเดิมเพื่อเร่งการพัฒนาของตายอด แต่หากพบว่า ตายอดพัฒนาจากสีน้ำตาลปนเขียวหรือเขียวน้ำตาล ต้องหยุดให้น้ำและปล่อยให้กระบทแห้งอีกครั้งหนึ่ง	1. ป้องกันกำจัดศัตรูทำลายช่อดอกและผลเงาะ 2. การช่วยผสมเกสรเพื่อส่งเสริมการติดผล โดยการเก็บละอองเกสรมาผสมน้ำฉีดพ่นให้ทั่วทั้งต้นตัวเมียหรือการใช้สารควบคุมการเจริญเติบโต 3. การจัดการปุ๋ยและน้ำเพื่อส่งเสริมพัฒนาของดอก	1. ป้องกันกำจัดศัตรูทำลายเงาะ 2. ช่วงระยะการเจริญเติบโตของผล ควรให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ หากน้ำไม่เพียงพอจะทำให้ผลเล็กลีบ เปลือกหนา 2. กำจัดวัชพืชทุกครั้งก่อนการใส่ปุ๋ย 3. ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อต้น และก่อนเก็บเกี่ยว 1 เดือนให้ใส่ปุ๋ยสูตร 12-12-17-2 หรือ 13-13-21 หรือ 14-14-25 อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อต้น 4. เฝ้าระวังการทำลายของเพลี้ยแป้ง หนอนเจาะช้ำเงาะ แมลงวันผลไม้ และโรคราแป้ง	1. เก็บเกี่ยวด้วยความระมัดระวังโดยใช้กรรไกรคมและสะอาดตัดช่อผล 2. รวบรวมช่อผลเงาะใส่ตะกร้าพลาสติกหรือเข่ง จากนั้นขนย้ายไปยังโรงเรือนภายในสวนหรือในที่ร่ม 3. ตัดแต่งโดยตัดช่อผลให้มีก้านติดอยู่ไม่เกิน 5 มิลลิเมตร ในกรณีจำหน่ายเป็นผลเดี่ยว 4. ตัดก้านช่อผลให้ยาวไม่เกิน 20 เซนติเมตร เงาะแต่ละช่อควรมีผลติดอยู่ไม่ต่ำกว่า 3 ผล มัตรวมกันน้ำหนักประมาณ 1 กิโลกรัม ในกรณีจำหน่ายเป็นช่อ 5. คัดแยกผลเสียหายหรือผลมีตำหนิออก
ปกติเงาะจะเริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 4 – 5		เงาะใช้เวลาประมาณ 120 วัน หลังดอกบานจึงเก็บเกี่ยวได้				

ขั้นตอนการปฏิบัติและดูแลรักษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของในฤดู (ภาคตะวันออก)

การเริ่มต้นและสิ่งที่ต้องปฏิบัติ		พัฒนาการและการปฏิบัติที่ถูกต้องของของลง (ในฤดู)				
		มกราคม-กุมภาพันธ์	มีนาคม-พฤษภาคม	มิถุนายน-สิงหาคม	กันยายน-ตุลาคม	พฤศจิกายน-ธันวาคม
		(ระยะก่อนออกดอก)	(ระยะแทงช่อดอก)	(ระยะพัฒนาผล)	(ระยะเก็บเกี่ยว)	(ระยะหลังเก็บเกี่ยว)
การเตรียมการ	การปลูก	60 วัน	90 วัน	90 วัน	60 วัน	60 วัน
การเตรียมพื้นที่ปลูก 1. เลือกพื้นที่ปลูก ควรเป็นพื้นที่ราบ น้ำไม่ท่วมขัง ดินเป็นดินร่วน ระบายน้ำได้ดี 2. กำหนดระยะปลูก ที่เหมาะสม คือ 4X6 เมตร หรือ 6X6 หรือ 6X8 เมตร ขึ้นอยู่กับ สภาพพื้นที่ 3. การเตรียมหลุมปลูกควรใส่ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี สูตร ฟอสเฟตผสมกับดินเดิม ก่อนปลูก	การเตรียมดินเพื่อปลูกและ ช่วงเวลาปลูก 1. ควรใช้ดินกล้าที่มีอายุ 1 - 1.5 ปี และมีใบแก่ทั้งต้น 2. เลือกดินที่แข็งแรง สมบูรณ์ 3. ควรปลูกในช่วงต้นฤดูฝน 4. ทำร่มเงาพรางแสงหลังจากปลูก	1. ใส่ปุ๋ยสูตร 8-24-24, 13-13-21 2. ตัดแต่งกิ่งแขนง 3. ให้น้ำสม่ำเสมอ	1. งดให้น้ำอย่างน้อย 30-45 วัน 2. สังเกตใบของกิ่งเหี่ยวให้น้ำ เต็มที่ 1 ครั้ง 3. เมื่อเห็นตาดอกเริ่มให้น้ำ สม่ำเสมอ 4. กำจัดวัชพืชรอบ โคนต้นให้สะอาด 5. ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กิโลกรัมต่อต้น 6. พ่น GA3 100 มิลลิกรัม + น้ำ 1 ลิตร เพื่อยืดช่อดอก 7. ตัดแต่งช่อดอกเหลือ 1-2 ช่อ ดอกต่อกลุ่มดอก ระยะช่อดอก 25-30 เซนติเมตร	1. ตัดแต่งช่อดอก 2-3 ลำต้น และ 7-8 ลำต้นหลังดอกบาน 2. เลือกช่อดอกที่สมบูรณ์ 3. ใส่ปุ๋ยสูตร 13-13-21 อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อต้นและให้น้ำสม่ำเสมอ ปริมาณเพิ่มทีละน้อยและหยุดการให้น้ำ ก่อนเก็บเกี่ยว 20 วัน	1. เก็บช่อดอกอายุ 13-15 ลำต้น 2. ก่อนเก็บควรชิมผลที่ ปลายช่อแห้งใส หวานแหลม 3. บีบผลปลายช่อ รู้สึกนุ่ม 4. ควรเก็บในช่วงอุณหภูมิ ต่ำ ช่วงเช้าหรือเย็น	1. ตัดแต่งกิ่งและช่อดอก 2. ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี และใส่ ปุ๋ยคอก 20-25 กิโลกรัมต่อ ต้นต่อปี 3. ป้องกันกำจัดโรคและแมลง 4. ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ
ปกติของลงจะเริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 3 - 4		ของลงใช้เวลาประมาณ 120 วัน หลังดอกบานจึงเก็บเกี่ยวได้				

ขั้นตอนการปฏิบัติและดูแลรักษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนในฤดู (ภาคใต้/ภาคใต้ชายแดน)

การเริ่มต้นและสิ่งที่ต้องปฏิบัติ		พัฒนาการและการปฏิบัติที่ถูกต้องของทุเรียน (ในฤดู)				
		มีนาคม - เมษายน	พฤษภาคม - มิถุนายน	กรกฎาคม – กันยายน	ตุลาคม – มกราคม	พฤศจิกายน
		(ระยะออกดอก-ติดผลขนาดเล็ก)	(ระยะผลกำลังเจริญเติบโต)	(ระยะผลเริ่มแก่และเก็บเกี่ยว)	(ระยะแตกใบอ่อนเก็บเกี่ยว)	(ระยะเริ่มออกดอก)
การเตรียมการ	การปลูก	60 วัน	60 วัน	90 วัน	120 วัน	เริ่มต้นรอบใหม่
4. เตรียมดิน ที่ลุ่ม ยกร่องสวนให้ล้นร่องกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ร่องน้ำกว้าง 1.5 เมตร ลึก 1 เมตร มีระบบระบายน้ำเข้า-ออก ที่ดอน ไถพรวน ปรับพื้นที่ให้เรียบ และขุดร่องระบายน้ำภายในสวน 2. การเลือกต้นพันธุ์ ต้นแข็งแรง ไม่ค้ำงปี ตรงตามพันธุ์ ต้นต่อเป็นพันธุ์พื้นเมือง ทนต่อโรครากเน่าโคนเน่า ระบบรากไม่ขาดหรืออ มีใบหนาสีเขียวเข้ม 3. ระยะปลูก - ระบบสี่เหลี่ยมจัตุรัสหรือสามเหลี่ยมด้านเท่า ระยะปลูก 8X8 เมตร หรือ 10X10 เมตร - ระบบแถวกว้างต้นชิดระยะปลูกระหว่างแถวและต้น 10X5 เมตร หรือ 12X6 เมตร	1. แบบเตรียมหลุมปลูก ขุดหลุมขนาด50x50x 50 เซนติเมตร ผสมดินปลูกด้วยหญ้าแห้ง ปุ๋ยคอก และปุ๋ยเคมี ตากดินไว้ระยะหนึ่งจนดินยุบตัวลงที่ เดิมดินผสมลงในอีกจนเต็ม ปลูกต้นพันธุ์ในหลุมให้รอยต่อระหว่างต้นพันธุ์และต้นตออยู่สูงกว่าระดับดิน กลบดินรอบต้นพันธุ์ให้แน่น 2. แบบนั่งแท่นหรือยกโคก ไม่ต้องขุดหลุมปลูก วางต้นพันธุ์แล้วขุดดินมากลบจนอยู่ในระดับเดียวกับผิวดินของต้นพันธุ์ ในลักษณะลาดเอียงออกไปโดยรอบรัศมีประมาณ 1 เมตร กลบดินให้แน่น พรวนดินและขุดดินเพื่อขยายโคนปีละ 1-3 ครั้งจนเริ่มให้ผลผลิตจึงหยุด	การให้น้ำ ก่อนดอกบาน 7-10 วันจนถึงติดผลในระยะปีน ลดการให้น้ำลงโดยให้เพียง 70 % ของปกติ หลังจากนั้นให้เพิ่มปริมาณขึ้นทีละน้อยตามการเจริญเติบโตของผล การช่วยผสมเกสร เพื่อให้ทุเรียนติดผลดีขึ้น ใช้เกสรตัวผู้จากต้นที่ต่างพันธุ์กันดังนี้ - เตรียมเกสรตัวผู้เวลา 19.00-19.30 น. ตัดเกสรตัวผู้ที่มีละอองเกสรสีขาวเกาะอยู่ - ทำการผสมเกสรตั้งแต่เวลา 19.30 น. โดยใช้พู่กันหรือแปรงขนอ่อนแตะละอองเกสรตัวผู้ไปป้ายที่ยอดเกสรตัวเมีย ป้องกันกำจัดโรคแมลง (ตามคำแนะนำบนฉลาก)	การให้น้ำ ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ การใส่ปุ๋ย หลังดอกบาน 30 วัน ให้ปุ๋ยทางดิน สูตร 12-12-17-2 หรือ 4-16-24-4 อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อต้น ถ้าต้นขาดความสมบูรณ์ให้ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ (น้ำตาลกลูโคส 600 กรัม ปุ๋ยฮิวมิกแอซิก 20 ซีซี ปุ๋ยเรตสูตร 15-30-15 หรือ 10-20-30 จำนวน 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร) พร้อมสารป้องกันโรค แมลง ยาจับใบ การตัดแต่งผล - ครั้งที่ 1 หลังดอกบาน3-4 สัปดาห์ตัดผลที่ไม่ดีออก โดยเหลือจำนวนผลมากกว่าที่จะเก็บไว้จริง 60-80% โดยให้ผลกระจายอย่างสม่ำเสมอทั่วทั้งกิ่ง - ครั้งที่ 2 หลังดอกบาน 5-6 สัปดาห์ ตัดผลเล็ก เบี้ยว ที่มีอาการไหม้แดง - ครั้งที่ 3 หลังดอกบาน 7-8 สัปดาห์ ตัดผลเล็ก เหลือผลไว้เท่าที่จะไว้จริง การค้ำโยงกิ่ง ทำหลังแต่งผลครั้งที่ 3 การควบคุมการแตกใบอ่อน ถ้าพบว่าทุเรียนจะแตกใบอ่อนให้ยับยั้งโดยการฉีดพ่นปุ๋ยทางใบสูตร 13-0—45 อัตรา 150-300 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ถ้าไม่ได้ผลให้ฉีดซ้ำอีกครั้งห่างจากครั้งแรก 1-2 สัปดาห์ การป้องกันกำจัดโรคแมลง (ตามคำแนะนำบนฉลาก)	การเก็บเกี่ยว - เก็บเกี่ยวผลที่แก่เต็มที่โดยสังเกตจากลักษณะของผลและนับอายุผล - ตัดเหนือบริเวณปลิงของก้านผล วัสดุลงมอย่างระมัดระวังอย่าให้ผลตกกระแทกพื้น - ห้ามวางผลทุเรียนบนพื้นดินในสวนโดยตรงเพื่อป้องกันการติดเชื้อราสาเหตุของโรคผลเน่า การตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรค กิ่งแห้งตาย กิ่งน้ำค้าง การใส่ปุ๋ย ใส่ปุ๋ยหลังแต่งกิ่งเพื่อกระตุ้นให้มีการแตกกิ่งก้านสาขาและใบอ่อนที่สมบูรณ์โดยให้ปุ๋ยทางดินสูตร 15-15-15,16-16-16 ประมาณ 1-3 กิโลกรัมต่อต้นและปุ๋ยอินทรีย์ 10-20 กิโลกรัม ต่อต้น การป้องกันกำจัดโรคแมลง ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันและกำจัดตามคำแนะนำ	1. เก็บเกี่ยวประมาณ 22 สัปดาห์หลังติดผล ข้อสังเกตคือ เปลือกผลเรียบเกือบไม่มีกระ และสีน้ำตาลอ่อน 2. หักหรือตัดข้อผลให้มีใบย่อยสุดท้ายติดไปด้วย 3. รวบรวมผลผลิตไว้ในภาชนะ หรือสถานที่ที่สะอาด	1. ตัดแต่งกิ่งหลังเก็บเกี่ยวโดยตัดกิ่ง กิ่งทาบ กิ่งแขนงซ้อน กิ่งแห้งตาย หรือโรค – แมลงทำลายกับน้ำค้าง 2. เก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงดินให้เหมาะสมกับธาตุอาหารที่พืชต้องการจากดินควบคู่กับการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 10 – 20 กก./ต้น และปุ๋ยเคมี 15-15-15 ผสม 46-0-0 สัดส่วน 1:1 อัตรา 1-2 กก./ต้น
	ปกติทุเรียนจะเริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 4 – 5		ทุเรียนใช้เวลา 4 เดือนหรือประมาณ 120 วัน หลังดอกบานจึงเก็บเกี่ยวได้			

ขั้นตอนการปฏิบัติและดูแลรักษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมังคุดในฤดู (ภาคใต้/ภาคใต้ชายแดน)

การเริ่มต้นและสิ่งที่ต้องปฏิบัติ		พัฒนาการและการปฏิบัติที่ถูกต้องของมังคุด				
		ธันวาคม - มกราคม	กุมภาพันธ์ - มีนาคม	เมษายน - มิถุนายน	กรกฎาคม - สิงหาคม	กันยายน - พฤศจิกายน
		(พักตัวเตรียมออกดอก)	(ออกดอก-ติดผล)	(ติดผลและผลพัฒนา)	(เก็บเกี่ยว)	(ตัดแต่งกิ่ง)
การเตรียมการ	การปลูก	120 วัน	60 วัน	90 วัน	60 วัน	เริ่มต้นรอบใหม่
1. เตรียมดิน ที่ลุ่ม ขุดร่องยกแปลงขึ้นมา เพื่อเป็นการระบายน้ำ ที่ดอน ไถพรวน และปรับพื้นที่ให้สม่ำเสมอ 2. เตรียมพันธุ์ - เลือกต้นพันธุ์ที่แข็งแรง มีอายุไม่น้อยกว่า 2 ปี สูงไม่ต่ำกว่า 30 ซม. ระบบรากดี ไม่ชงอนในถุง	1. ขุดหลุมปลูกกว้างและลึกประมาณ 30-80 ซม. 2. ผสมดินปุ๋ยคอก 5 กก.และปุ๋ยร็อคฟอสเฟต 1 กก. รองกันหลุมด้วยหญ้าแห้งหรือทรายหยาบสูงประมาณ 6 นิ้ว แล้วใส่ดินที่ผสมลงไป 3. ตัดแต่งรากโดยกรีดกันถุงสูง 1 นิ้ว ถ้ามีรากม้วนงอที่กันถุงก็ให้ตัดออก 4. วางต้นกล้าลงบนตำแหน่งที่จะปลูก แคะพลาสติกออก กลบดินที่เหลืออยู่รอบต้นกล้า 5. ปักไม้หลักกับต้นกล้า 6. คลุมดินบริเวณโคนต้น 7. รดน้ำให้ชุ่ม 8. ทำร่มเงาพรางแสงแดด	1. ชักน้ำให้แตกใบอ่อนโดยการพ่นปุ๋ยยูเรีย อัตรา 100-200 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทั้งต้น 2. ป้องกันไม่ให้เกิดโรคมาน้ำลายใบอ่อน เช่น โรคใบจุด พ่นคาร์เบนดาซิม 50 % ดับบลิวพี อัตรา 10-15 กรัม/น้ำ 20 ลิตร 3. ป้องกันกำจัดโรค แมลงไม่ให้ทำลายใบอ่อน ฝ้ายระวังแมลงศัตรูพืชที่สำคัญ เช่น เพลี้ยไฟ พ่นอิมิดาโคลพริต 10 % เอสแอล อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร 4. จัดการปุ๋ยเพื่อความสะดวกของต้นโดยพ่นด้วยปุ๋ยเคมีทางใบสูตร 15-30-15 หรือ 20-20-20 อัตรา 60 กรัม ร่วมกับกรดฮิวมิก อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม 5. เตรียมความพร้อมในการออกดอกช่วงปลายฤดูฝนก่อนออกดอก ประมาณ 1 เดือน โดยใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 8-24-24 หรือ 9-24-24 หรือ 13-13-21 หวานให้ทั่วทรงพุ่ม 1/2 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 6. ชักน้ำการออกดอกงดการให้น้ำ ปล่อยให้ต้นมังคุดผ่านช่วงแล้งจนก้านระหว่างข้อสุดท้ายของยอดแสดงอาการเหี่ยวอย่างชัดเจน ใบคู่สุดท้ายของยอดเริ่มมีอาการใบตก ให้น้ำครั้งแรกในปริมาณ 35-40 มม. ทุก 7-10 วัน ในปริมาณ 17.5-20 มม. จนกว่าต้นมังคุดจะออกดอกมากกว่าหรือเท่ากับ 15 % ของจำนวนยอดทั้งหมด	1. จัดการน้ำเพื่อควบคุมปริมาณดอก สัปดาห์ที่ 1 หลังออกดอก โดยให้น้ำอย่างสม่ำเสมอทุกวัน 2. ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูทำลายดอก เช่น เพลี้ยไฟ พ่นด้วย อิมิดาโคลพริต 10 % เอสแอล อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร 3. จัดการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาดอกของผลและเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพ เช่น เพลี้ยไฟ พ่นด้วย อิมิดาโคลพริต 10 % เอสแอล อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร 4. จัดการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาดอกของผล ดังนี้ - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 หรือ 12-12-17+2 หวานให้ทั่วทรงพุ่ม 1/3 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม - เพิ่มปริมาณการให้น้ำ จาก 80 % เป็น 90 % ของอัตราการระเหยน้ำจากภาชนะเหี่ยวน้ำชนิด A - พ่นปุ๋ยทางใบ อัตรา 30-40 มล./น้ำ 20 ล. จำนวน 3 ครั้ง ทุก 7 วัน - ให้น้ำ อัตรา 80 % ของอัตราการระเหยน้ำจากภาชนะเหี่ยวน้ำชนิด A ทุก 3 วัน ต่อเนื่องจนถึงเก็บเกี่ยว	1. ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูทำลายผลมังคุด เช่น เพลี้ยไฟ พ่นด้วย อิมิดาโคลพริต 10 % เอสแอล อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร 2. ควบคุมปริมาณผลต่อต้นให้เหมาะสม ถ้ามีมากกว่า 50 % ของยอดทั้งหมด ให้ใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 3-5 กก./ต้น หวานใต้ทรงพุ่ม เพื่อให้ผลล้นร่วง เหลือ 35-50 % 3. จัดการปุ๋ยเพื่อส่งเสริมการพัฒนาดอกของผล ดังนี้ - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 หรือ 12-12-17+2 หวานให้ทั่วทรงพุ่ม 1/3 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม - เพิ่มปริมาณการให้น้ำ จาก 80 % เป็น 90 % ของอัตราการระเหยน้ำจากภาชนะเหี่ยวน้ำชนิด A - พ่นปุ๋ยทางใบ อัตรา 30-40 มล./น้ำ 20 ล. จำนวน 3 ครั้ง ทุก 7 วัน - ให้น้ำ อัตรา 80 % ของอัตราการระเหยน้ำจากภาชนะเหี่ยวน้ำชนิด A ทุก 3 วัน ต่อเนื่องจนถึงเก็บเกี่ยว	1. เก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องมือ ตะกร้อผ้าทำแบบพันตั้งและพันนอน เพื่อป้องกันไม่ให้ผลมังคุดร่วงหล่นหรือกระแทกรุนแรง เลือกเก็บเฉพาะผลสุกแก่ในระยะสายเลือด 2. หลังเก็บเกี่ยวแล้วเก็บไว้ในมีร่ม ทำความสะอาดผล ขูดยางที่เปลือกออก และคัดแยกคุณภาพก่อนจำหน่าย	1. จัดการปุ๋ยเพื่อชักนำการแตกใบอ่อน 2. ใส่ปุ๋ยคอกโดยหว่านใต้ทรงพุ่มในอัตรา กก./ต้น เท่ากับ 4 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 3. ใส่ปุ๋ยเคมี 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา กก./ต้น เท่ากับ 1/2 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่มหรือใส่ตามค่าวิเคราะห์ดิน 4. คลุมโคนด้วยเศษซากพืช 5. ตัดแต่งกิ่งด้านข้างตัดยอดส่วนที่สูงเกิน ตัดกิ่งประธาน หรือกิ่งรองออกด้านละ 1-5 กิ่ง 6. กำจัดวัชพืช
ปกติมังคุดจะเริ่มให้ผลผลิตประมาณปีที่ 7 หลังปลูก		มังคุดใช้เวลา 4 เดือนหรือประมาณ 120 วัน หลังดอกบานจึงเก็บเกี่ยวได้				

ขั้นตอนการปฏิบัติและดูแลรักษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเงาะในฤดู (ภาคใต้/ภาคใต้ชายแดน)

การเริ่มต้นและสิ่งที่ต้องปฏิบัติ		พัฒนาการและการปฏิบัติที่ถูกต้องของเงาะ				
		ตุลาคม – ธันวาคม	มกราคม – กุมภาพันธ์	มีนาคม – เมษายน	พฤษภาคม – มิถุนายน	กรกฎาคม – กันยายน
		(เตรียมต้นหลังการเก็บเกี่ยว)	(เตรียมต้นก่อนการออกดอก)	(ระยะออกดอก)	(ระยะผลพัฒนา)	(ระยะเก็บเกี่ยวและจัดการหลังเก็บเกี่ยว)
การเตรียมการ	การปลูก	90 วัน	60 วัน	60 วัน	60 วัน	90 วัน
1. การเตรียมพื้นที่ โดยการไถพรวน ปรับพื้นที่ให้เรียบ และขุดร่องระบายน้ำ ในแปลง 2. การเลือกต้นพันธุ์ ต้นพันธุ์ที่นำมาปลูก ได้จากการตอนกิ่ง การทาบกิ่ง การติด ตาที่มีความสมบูรณ์ แข็งแรง 3. ระยะปลูก ระยะปลูก 8x8 หรือ 10x10	1. เตรียมพื้นที่ปลูก ขุดหลุมกว้าง ยาว ลึก ประมาณ 50X50X50 เซนติเมตร ถ้าดินมีความ อุดมสมบูรณ์ต่ำควรมี ขนาด 1X1X1 เมตร ผสม ดินปลูกด้วยหินฟอสเฟต 2 ก.ก. กระป๋องนมและ ปุ๋ยคอกแห้ง 10 ก.ก. กลบลงในหลุมให้ระดับ ดินสูงกว่าระดับเดิม 20- 25 เซนติเมตร 2. การปลูก วางกิ่งพันธุ์ ตรงกลางหลุม กลบดิน ให้สูงกว่าระดับดินเดิมไม่ เกิน 1 นิ้ว อย่าให้สูงถึง รอยแผลที่ติดตา ใช้ไม้ เป็นหลักผูกยึดกิ่งเพื่อ ป้องกันต้นล้ม	1. ตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งกิ่ง กระโดง กิ่งเป็นโรค และแมลง ทำลาย กิ่งในทรงพุ่ม กิ่งไม่ สมบูรณ์ เพื่อมีการแตกยอดใหม่ 2. การกำจัดวัชพืช ทุกครั้ง ก่อนการใส่ปุ๋ย 3. การใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา 1-3 กิโลกรัม ต่อต้น เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ ของต้น 4. ฝักระวังป้องกันกำจัด หนอนคืบกินใบ แมลงค่อม ทอง และ โรคราแป้ง ราสีชมพู	ช่วงปลายฝนให้ปุ๋ย 8-24-24 การให้น้ำเพื่อกระตุ้นการออก ดอก โดยให้น้ำอัตรา 30-35 มิลลิเมตร แล้วหยุดเพื่อรอฤดู อากาศภายใน 7-10 วัน หากตา ยอดมีการพัฒนาและสีของตา เปลี่ยนจากสีน้ำตาลดำเป็นสี น้ำตาลทองก็เริ่มให้น้ำอีกครั้ง หนึ่งในอัตราเท่าเดิมเพื่อเร่งการ พัฒนาของตา ยอด แต่หากพบว่า ตายอดพัฒนาจากสีน้ำตาลปน เขียวหรือเขียวน้ำตาล ต้องหยุด ให้น้ำและปล่อยให้กระโทบแห้ง อีกครั้งหนึ่ง	1. ป้องกันกำจัดศัตรูทำลาย ช่อดอกและผลเงาะ 2. การช่วยผสมเกสรเพื่อ ส่งเสริมการติดผล โดยการเก็บ ละอองเกสรมาผสมน้ำฉีดพ่น ให้ทั่วทั้งต้นตัวเมียหรือการใช้ สารควบคุมการเจริญเติบโต 3. การจัดการปุ๋ยและน้ำเพื่อ ส่งเสริมการพัฒนาของดอก	1. ป้องกันกำจัดศัตรูทำลายเงาะ 2. ช่วงระยะการเจริญเติบโตของผลควร ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ หากน้ำไม่ เพียงพอจะทำให้ผลเล็กลีบ เปลือกหนา 2. กำจัดวัชพืชทุกครั้งก่อนการใส่ปุ๋ย 3. ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 16-16- 16 อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อต้น และก่อน เก็บเกี่ยว 1 เดือนให้ใส่ปุ๋ยสูตร 12-12- 17-2 หรือ 13-13-21 หรือ 14-14-25 อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อต้นหวานให้ทั่ว ทรงพุ่ม 4. ฝักระวังการทำลายของเพลี้ยแป้ง หนอนเงาะข้าวเงาะ แมลงวันผลไม้ และ โรคราแป้ง	1. เก็บเกี่ยวด้วยความระมัดระวังโดย ใช้กรรไกรคมและสะอาดตัดช่อผล 2. รวบรวมช่อผลเงาะใส่ตะกร้า พลาสติกหรือเข่ง จากนั้นขนย้ายไป ยังโรงเรือนภายในสวนหรือในที่ร่ม 3. ตัดแต่งโดยตัดช่อผลให้มีก้านติด อยู่ไม่เกิน 5 มิลลิเมตร ในกรณี จำหน่ายเป็นผลเดี่ยว 4. ตัดก้านช่อผลให้ยาวไม่เกิน 20 เซนติเมตร เงาะแต่ละช่อควรมีผลติด อยู่ไม่ต่ำกว่า 3 ผล มีตรวมกัน น้ำหนักประมาณ 1 กิโลกรัม ในกรณี จำหน่ายเป็นช่อ 5. คัดแยกผลเสียหายหรือผลมีตำหนิ ออก
ปกติเงาะจะเริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 4 – 5		เงาะใช้เวลา 4 เดือน หรือประมาณ 120 วัน หลังดอกบานจึงเก็บเกี่ยวได้				

ขั้นตอนการปฏิบัติและดูแลรักษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลองกองในฤดู (ภาคใต้/ภาคใต้ชายแดน)

การเริ่มต้นและสิ่งที่ต้องปฏิบัติ		พัฒนาการและการปฏิบัติที่ถูกต้องของลองกอง (ในฤดู)				
		มกราคม-กุมภาพันธ์	มีนาคม-พฤษภาคม	มิถุนายน-สิงหาคม	กันยายน-ตุลาคม	พฤศจิกายน-ธันวาคม
		(ระยะก่อนออกดอก)	(ระยะแทงช่อดอก)	(ระยะพัฒนาผล)	(ระยะเก็บเกี่ยว)	(ระยะหลังเก็บเกี่ยว)
การเตรียมการ	การปลูก	60 วัน	90 วัน	90 วัน	60 วัน	60 วัน
การเตรียมพื้นที่ปลูก 1. เลือกพื้นที่ปลูก ควรเป็นพื้นที่ราบ น้ำไม่ท่วมขัง ดินเป็นดินร่วน ระบายน้ำได้ดี 2. กำหนดระยะปลูก ที่เหมาะสม คือ 4X6 เมตร หรือ 6X6 หรือ 6X8 เมตร ขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ 3. การเตรียมหลุมปลูกควร ใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และ ปุ๋ยเคมีสูตร ฟอสเฟตผสม กับดินเดิมก่อนปลูก	การเตรียมต้นเพื่อปลูกและ ช่วงเวลาปลูก 1. ควรใช้ต้นกล้าที่มีอายุ 1 - 1.5 ปี และมีใบแก่ทั้งต้น 2. เลือกต้นที่แข็งแรง สมบูรณ์ 3. ควรปลูกในช่วงต้นฤดูฝน 4. ทำร่มเงาพรางแสง หลังจากปลูก	1. ใส่ปุ๋ยสูตร 8-24-24, 13-13-21 2. ตัดแต่งกิ่งแขนง 3. ให้น้ำสม่ำเสมอ	1. งดให้น้ำอย่างน้อย 30- 45 วัน 2. สังเกตใบลองกองเหี่ยว ให้น้ำเต็มที่ 1 ครั้ง 3. เมื่อเห็นตาดอกเริ่มให้น้ำ สม่ำเสมอ 4. กำจัดวัชพืชรอบ โค่นต้นให้สะอาด 5. ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กิโลกรัมต่อต้น 6. พ่น GA3 100 มิลลิกรัม + น้ำ 1 ลิตร เพื่อยืดช่อ 7. ตัดแต่งช่อดอกเหลือ 1-2 ช่อดอกต่อกลุ่มดอก ระยะ ช่อห่าง 25-30 เซนติเมตร	1. ตัดแต่งช่อผล 2-3 สัปดาห์ และ 7-8 สัปดาห์ หลังดอกบาน 2. เลือกช่อผลที่สมบูรณ์ 3. ใส่ปุ๋ยสูตร 13-13-21 อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อต้น และให้น้ำสม่ำเสมอปริมาณ เพียงที่ละน้อยและหยุดการ ให้น้ำก่อนเก็บเกี่ยว 20 วัน	1. เก็บช่อผลอายุ 13-15 สัปดาห์ 2. ก่อนเก็บควรชิมผลที่ ปลายช่อแห้งใส หวาน แหลม 3. ปีบผลปลายช่อ รู้สึกล้น 4. ควรเก็บในช่วง อุณหภูมิต่ำ ช่วงเช้า หรือเย็น	1. ตัดแต่งกิ่งและชำ ช่อดอก 2. ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15- 15 อัตรา 2 กิโลกรัม ต่อต้นต่อปี และใส่ปุ๋ย ต่อต้นต่อปี และใส่ปุ๋ย คอก 20-25 กิโลกรัม ต่อต้นต่อปี 3. ป้องกันกำจัดโรค และแมลง 4. ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ
ปกติลองกองจะเริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 3 - 4		ลองกองใช้เวลา 4 เดือน หรือประมาณ 120 วันหลังดอกบานจึงเก็บเกี่ยวได้				

ระยะการพัฒนารของดอกในไม้ผล 4 ชนิดภาคใต้ (ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง)

1. ทุเรียน

2. มังคุด

พัฒนาการของดอกมังคุด

3. เงาะ

พัฒนาการของดอกเงาะ

4. ลองกอง

พัฒนากาของดองลองกอง

